

Filozofická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci
Katedra žurnalistiky

**OBRAZ REFORMY ČESKÉHO
ZDRAVOTNICTVÍ V DENÍKU PRÁVO**

Bakalářská diplomová práce

Egon HAVRLANT

Vedoucí práce: Mgr. Alexander Mencl

Olomouc 2011

Prohlašuji, že jsem předkládanou bakalářskou práci zpracoval samostatně a použil jen uvedené prameny a literaturu. Počet znaků: 98 888.

V Olomouci dne 30. 6. 2011

.....

Abstrakt

Diplomová práce „Obraz reformy českého zdravotnictví v deníku Právo“ analyzuje celostátní vydání deníku z pohledu míry zpravodajského a publicistického pokrytí tématu zdravotnické reformy v České republice. Práce sleduje časové období tří měsíců od zavedení prvního opatření reformy ve formě zákonné normy. Hlavním cílem diplomové práce je zjistit, ve kterém časovém úseku sledovaného období deník o tématu reformy informoval více (analýza zkoumá kvantitu přinášovaných informací). Na základě obsahové analýzy deníku je provedena komparace prostoru vyhrazeného pro téma reformy v jednotlivých časových úsecích vybraného období. Výsledek komparace naznačuje vývoj zájmu zpravodajských médií o téma v čase. Analýza postupně potvrzuje základní předpoklady a vede k očekávaným závěrům, následná komparace však některé z hypotéz vyvrací.

Klíčová slova: česká celostátní média, zpravodajství, publicistika, reforma českého zdravotnictví, regulační poplatky, obsahová analýza

Abstract

This thesis, “The Portrayal of Czech Healthcare Reform in the Daily *Pravo*,” analyzes a daily national publication from the point of view of the extent of news and journalistic coverage of the topic concerning healthcare reform in the Czech Republic. The work monitors the period of three months from the first implementation of the reform provisions in the form of legal standards. The main objective of this thesis is to ascertain in which time frame during the monitored period the daily published more about the topic of the reform and the analysis examines the quantity of information reported. Based on this daily’s content analysis a comparison is made of the location reserved for the topic of the reform in individual time frames of the selected period. The result of the comparison suggests the development of the news media interest concerning this topic over time. The analysis gradually confirms the basic projections and leads to the expected results; however, the follow-up comparison rebuts some of these hypotheses.

Key words: Czech national media, news coverage, journalism, Czech health reform, regulatory fees, content analysis

Děkuji panu Mgr. Alexandru Menclovi za cenné rady, které mi poskytl při zpracování této diplomové práce.

Obsah

1	Úvod	8
2	Teoretická východiska	9
	2.1 Média a společnost	9
	2.1.1 Masová komunikace	10
	2.1.2 Funkce a vliv médií ve společnosti.....	12
	2.1.3 Agenda setting – nastolování témat.....	14
	2.2 Politická komunikace a média	15
3	Metodologie výzkumu	21
	3.1 Výzkumné cíle a otázky	21
	3.1.1 Hlavní cíl výzkumu	21
	3.1.2 Dílčí cíle výzkumu.....	22
	3.1.3 Výzkumné otázky.....	22
	3.1.4 Stanovené úkoly.....	23
	3.2 Výzkumná metoda	23
	3.2.1 Metoda obsahové analýzy.....	24
	3.2.2 Definice pracovních hypotéz.....	27
	3.2.3 Operacionalizace.....	28
	3.2.4 Výběr sledovaných vzorků.....	29
	3.2.5 Výběr sledovaného časového období.....	31
	3.2.6 Definice jednotky analýzy.....	32
	3.2.7 Definice klíčových slov.....	33
	3.2.8 Definice proměnných.....	34
	3.2.9 Postup při komparaci.....	38
	3.3 Plán analýzy	38
4	Praktická část výzkumu	41
	4.1 Analytická část	41
	4.1.1 Zkoumaný vzorek a kódovací jednotka.....	41
	4.1.2 Popis analýzy.....	43
	4.1.3 Vzorek DP_01.....	44
	4.1.4 Vzorek DP_02.....	44
	4.1.5 Vzorek DP_03.....	45
	4.2 Komparace	46

4.2.1	Srovnání množství informací o tématu reformy.....	46
4.2.2	Srovnání použitých žánrů.....	48
4.2.3	Srovnání umístění KJ na předních stranách vydání.....	48
5	Výsledky analýzy.....	50
6	Závěr.....	54
7	Seznam literatury.....	56
8	Seznam tabulek a grafů.....	58
9	Seznam příloh.....	59

1 Úvod

Média jsou součástí našeho každodenního života. Jsou důležitým zdrojem informací, mohou ovlivňovat naše rozhodování a postoje. Témata, jimž se média věnují, mohou být významná pro velké skupiny adresátů předávaných sdělení. Mohou popisovat skutečnosti, které mají zásadní vliv na fungování celé společnosti. Z tohoto pohledu se jako jedno ze zajímavých témat pro výzkum obsahu mediálních sdělení nabízí otázka, jak média monitorují některé události, které mohou mít celospolečenský dopad. Takovým tématem je i reforma českého zdravotnictví. V této práci se zaměřím na to, jaké množství informací přinesl o této reformě celostátní tištěný deník Právo v období prvního čtvrtletí roku 2008. Jedná se o období bezprostředně navazující na legislativní změny, které na území České republiky vešly v platnost 1. 1. 2008. V rámci těchto zákonných úprav byla rovněž zavedena první část reformy českého zdravotnictví. Návrh její koncepce zpracovala a prosazovala tehdejší vláda České republiky, v jejímž čele stál ministerský předseda Mirek Topolánek.

Bakalářská diplomová práce s názvem „Obraz reformy českého zdravotnictví v deníku Právo“ sleduje množství informací přinášovaných o tématu reformy v jednotlivých tištěných vydáních uvedeného titulu ve zvoleném období, a to v celostátní podobě deníku i v jeho regionálních mutacích. Cílem práce je zjistit, jak se množství informací uváděných k tomuto tématu postupně vyvíjelo v čase.

V úvodní části diplomové práce se budu soustředit na teoretická východiska, která se vztahují k problematice zkoumání mediálních obsahů, a budu se také zabývat některými pojmy důležitými pro popis kontextu reformy českého zdravotnictví. Ve druhé části si nejprve definuji hypotézy, které budu výzkumem ověřovat, a provedu podrobný popis metod použitých v rámci tohoto výzkumu. Třetí část práce bude spočívat v samotném provedení analýzy jednotlivých stran deníku Právo, porovnáám množství informací o reformě, které deník přinesl v jednotlivých sledovaných kalendářních měsících. Výsledky této analýzy mi pak pomohou potvrdit, nebo vyvrátit předem definované hypotézy.

Nejvýznamnější zjištění shrnu v závěru práce, přičemž výsledky provedené analýzy mi umožní naznačit význam zkoumání vývoje některých témat v čase z hlediska množství informací zprostředkovaných a přinášovaných médii.

2 Teoretická východiska

2.1 Média a společnost

Komunikace ve smyslu vědomého vysílání a přijímání určitého sdělení je naprosto neodmyslitelnou součástí života každé společnosti. Bez procesu komunikace není možná existence společnosti, natož pak její další vývoj. Jde o základní a životně důležitý proces, který má přímý vliv na existenci a organizaci společnosti. Každá společná akce jednotlivců vychází z významů, které byly přeneseny prostřednictvím komunikace a jsou pak společně sdíleny.¹ Komunikace je tedy završením přenosu sdělení od podavatele k příjemci. S rozvojem moderní společnosti charakterizované tržními vztahy, industrializací, urbanizací a dalšími globalizačními procesy se postupně a velmi intenzivně projevuje potřeba přenášet sdělení ke stále většímu počtu příjemců rozptýlenému na stále větší ploše, což v dějinách vedlo k rozvoji médií, ke vzniku masových médií a masové komunikace. „*Většina každodenní komunikace má charakter interpersonální či skupinový, to znamená, že je pevně zakotvena v nějakém známém situačním a kulturním kontextu. ... Svou totožnost stavíme do značné míry na bezprostředním, známém okolí a na provázaných sítích pravidelných kontaktů s rodinnými příslušníky, známými, přáteli, spolužáky či spolupracovníky, sousedy apod. ... Moderní společnost vnáší do života člověka nový kulturní rozměr zásadně proměňující jeho představu o světě. ... Vedle bezprostředního, situovaného kulturního kontextu, který je pochopitelně omezen našimi fyzickými možnostmi a nedovoluje nám získat zkušenosti s událostmi, jež jsou za naším bezprostředním obzorem, existuje ještě prostředí zprostředkovaných, mediových zkušeností. ... Nástup moderních společností význam mediových zkušeností zvýraznil. ... Technologické možnosti tisku měly najednou velký společenský význam - od plakátů a letáků vedla logická cesta k prvním novinám a odtud k dalším médiím.*“²

Médium jako pojem lze definovat v několika rozdílných významech, které nemusejí nutně souviset s oborem žurnalistiky a masovou komunikací, jak ji právě ve spojitosti s mediální produkcí žurnalistů chápeme. Nejrůznější slovníky a encyklopedie uvádějí pod tímto heslem významy, které vycházejí z latinského původu tohoto slova. Obecně je médium

---

¹ KUNCZIK, M. *Základy masové komunikace*. Praha: Karolinum, 1995. ISBN 80-7184-134-X.

² JIRÁK, J., KÖPPOVÁ, B. *Masová média a společnost*. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-466-3. s. 27-28.

tím, co existuje uprostřed a vzájemně spojuje dvě nebo více stran. V kontextu mediálních studií je to pak prostředek masové nebo mediální komunikace, důležitý článek mezi komunikátorem a adresátem.³ V procesu mediální komunikace je tedy médiem vše, co slouží jako prostředek k uchování a přenosu sdělení v prostoru a čase. „Širší pojetí zařazuje mezi média sociální komunikace řeč, písmo, ale i hudbu, výtvarná díla, architekturu, tanec, způsob oblečení, gesta, signály. ... V běžném denním styku se však termín médium stále více používá výhradně k označení technických prostředků a sociálních systémů sloužících komunikaci masové.“⁴

Termínem masová média neboli masmédia (českým ekvivalentem jsou hromadné sdělovací prostředky) jsou označována veškerá média, která se podílejí na procesu masové komunikace. Jedná se o takové prostředky masové komunikace, které rozšiřují sdělení veřejného charakteru směrem k širokému, rozptýlenému a individuálně neurčenému anonymnímu publiku. Obecně se mezi masová média řadí nejen noviny, časopisy, rozhlas a televize, internet, ale i kniha, film, video, různé druhy masově šířených obrazových a zvukových záznamů (například CD-ROM) nebo další vysokonákladové tiskoviny (např. letáky). Pojmem média se rozumí jak technický prostředek, komunikační kanál, tak i sociální instituce, organizace masové komunikace.⁵ Charakteristickou a velmi podstatnou vlastností masových médií je fakt, že sdělení směřuje z jednoho zdroje k početnému publiku, přičemž vysílání a přijímání není podporováno na obou stranách. Jeden účastník komunikace se tak nachází v pozici vysílatele (podavatele) a druhý v pozici příjemce. Předpokládá se, že příjemce má povahu početné skupiny lidí, kteří se většinou neznají a mají navzájem jen slabé nebo vůbec žádné sociální vazby.⁶

2.1.1 Masová komunikace

V souvislosti s masovými médii a jejich úlohou ve společnosti je nutné ve stručnosti definovat také pojem masové komunikace. Odborná literatura ji popisuje jako specifický druh

---

³ REIFOVÁ, I. a kol.: *Slovník mediální komunikace*. Praha: Portál, 2004. ISBN 80-7178-926-7.

⁴ OSVALDOVÁ, B., HALADA, J. a kol.: *Praktická encyklopedie žurnalistiky*. 2. vyd. Praha: Libri, 2002. ISBN 80-7277-108-6. s. 104.

⁵ OSVALDOVÁ, B., HALADA, J. a kol.: *Praktická encyklopedie žurnalistiky*. 2. vyd. Praha: Libri, 2002. ISBN 80-7277-108-6.

⁶ JIRÁK, J., KÖPPLOVÁ, B. *Masová média a společnost*. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-466-3.

sociální komunikace, v níž hraje zásadní roli produkce a šíření veřejně dostupných sdělení od komunikátora k publiku. Tento proces se uskutečňuje v institucionalizované podobě prostřednictvím masových médií.⁷ V roli komunikátora stojí komplexní organizace s potřebným personálním i technologickým vybavením. „...skutečný proces komunikace prostřednictvím masových médií nevyhnutelně vede k ustavení vztahů masového charakteru mezi podavateli a příjemci. Tyto vztahy jsou nutně jednosměrné a neosobní a většina masově komunikovaných sdělení pochází z centralizovaných průmyslových či byrokratických organizací, jež mají od svých předpokládaných „adresátů“ značný odstup. Ze strany podavatele, který publikum chápe jako vzdálené a nediferencované a nikdy se s ním nemůže v pravém slova smyslu seznámit, je tento proces často vypočítavý a manipulativní. Ať už tomu tak je či nikoli, konzument média bývá často pojímán jako pasivní pozorovatel, už jen proto, že jeho možnosti jakkoli se do komunikačního procesu zapojit (například odpovědí či reakcí) jsou velmi malé nebo žádné.“⁸

Mezi masovým médiem v roli podavatele a jeho publikem se může vytvořit celá škála nejrůznějších vztahů, základní vztah je ovšem definován povahou technologie umožňující mnohonásobnou reprodukci a přenos sdělení a zároveň také povahou média jako společenské organizace a ekonomikou jejího fungování. Sdělení, která jsou přenášena v rámci masové komunikace, nejsou ve většině případů adresována konkrétním osobám. Fyzická vzdálenost mezi podavatelem a příjemcem se téměř nedá překlenout a zvláště je navíc také propastnými sociálními rozdíly, protože podavatel disponuje ve vztahu k příjemci větší společenskou prestiží, větší mocí, zdroji, zkušenostmi, znalostmi a autoritou. Částečně lze asymetrii ve vztahu mezi podavatelem a příjemcem zmírnit větší rozmanitostí médií a lepším přístupem k nim. Ve srovnání s jinými formami komunikace je právě masová komunikace jedinečnou skutečností, že v sobě zahrnuje styk mezi jedním podavatelem a mnoha příjemci, tento styk navíc probíhá současně, bezprostředně a se stejným vlivem.⁹

---

⁷ REIFOVÁ, I. a kol.: *Slovník mediální komunikace*. Praha: Portál, 2004. ISBN 80-7178-926-7.

⁸ McQUAIL, D. *Úvod do teorie masové komunikace*. 1. vyd. Praha: Portál, 1999. ISBN 80-7178-200-9. s. 59.

⁹ McQUAIL, D. *Úvod do teorie masové komunikace*. 1. vyd. Praha: Portál, 1999. ISBN 80-7178-200-9.

2.1.2 Funkce a vliv médií ve společnosti

Úloha masových médií ve společnosti je vnímána z různých pohledů ve smyslu pozitivním, neutrálním i negativním. Už ze samotného původu slova médium vyplývá, že hlavní funkcí masových médií je zprostředkování neboli mediace. Ta může být jistě chápána v nejrůznějších konotacích, podle nichž může mít také různou podobu od neutrálního informování přes dohadování až po snahy o manipulaci a ovládnání. Tyto rozdíly je možné obrazně popsat pomocí několika metafor, které mohou posloužit k vytvoření jasnější představy o funkcích médií. Média tak můžeme například chápat jako *okno* rozšiřující náš rozhled a umožňující vidět, co se děje mimo náš fyzický dosah, jako *zrcadlo* přenášející „věrný“ obraz událostí, jichž se osobně neúčastníme, jako *filtr*, který třídí vybrané části získané zkušenosti, upozorňuje na ně a potlačuje jiné náhledy a názory, rovněž jako *průvodce a vykladače* ukazujícího cestu a vysvětlujícího matoucí a útržkovitá sdělení, jako *fórum* sloužící k předložení informací a idejí veřejnosti včetně možností reakce a zpětné vazby, nebo také jako *plátno či bariéru*, neboť nám média mohou zprostředkovat takový obraz světa, kterým nás - ať už prostřednictvím únikové fantazie nebo propagandy - odříznou od skutečnosti.¹⁰ „... *média zprostředkovávají kontakt se společenskou realitou. Zprostředkování (mediace) přitom zahrnuje několik různých procesů. ...jde o spoléhání se na verze událostí a okolností, jež nemůžeme pozorovat osobně a přímo, a které se k příjemci dostávají zprostředkovaně z druhé ruky (skrze třetí stranu). Dále upozorňuje na úsilí různých aktérů a společenských institucí kontaktovat nás ke svému vlastnímu prospěchu (či pro naše předpokládané dobro). Týká se to politiků, vlád, inzerentů, učitelů, odborníků a nejrozmanitějších úřadů. Zprostředkování odkazuje také k nepřímému utváření představ o skupinách a kulturách, do nichž nepatříme.*“¹¹

Na způsob chování médií ve společnosti má vliv celá řada okolností. Jejich postavení v prostředí, které je obklopuje a ve kterém mají určitý vliv, je do značné míry závislé na kvalitě kultury a na hodnotových soustavách, jež v dané společnosti ovlivňují mezilidskou komunikaci. Média tak mohou mít roli stabilizujícího prvku, který potvrzuje stávající a uznávané společenské hodnoty, za jistých okolností mohou působit destruktivně proti těmto hodnotám, nebo je také mohou pomáhat přetvářet, prosazovat a tvořit hodnoty nové. Je také velmi důležité, jakou roli médiím přisuzuje příslušná společenská kultura, což média vnímají

---

¹⁰ McQUAIL, D. *Úvod do teorie masové komunikace*. 1. vyd. Praha: Portál, 1999. ISBN 80-7178-200-9.

¹¹ McQUAIL, D. *Úvod do teorie masové komunikace*. 1. vyd. Praha: Portál, 1999. ISBN 80-7178-200-9. s. 88.

jako podnět k zaměření svého působení.¹² „*Obsahy svých produktů a způsobem jejich podání média dosahují ve společnosti určitých účinků. Například velmi pravděpodobně mohou zvyšovat pozornost společnosti k nějakému tématu, a tak posilovat jeho důležitost ve veřejném hodnocení (je dokonce téměř jisté, že to je jeden z mechanismů, jimiž mohou média působit na politické elity a politické elity prostřednictvím médií na veřejnost a na sebe navzájem). S tím souvisí i další předpokládaný účinek - tzv. nastolování témat. Média si z mnoha událostí vybírají jen některá, ta, o nichž se nezmiňují, zůstávají v mediálním publiku buď na okraji jeho povědomí a zájmu, nebo do něj vůbec nevstoupí. Tento účinek může být vyvolán také pořadím ve sledu zpráv, na první stránku novin nebo na první místa v televizním zpravodajství se soustředí nejvíce pozornosti.*“¹³

Úvahy o míře vlivu médií a účincích jejich působení na společnost i jednotlivce provázejí rozvoj masových komunikačních médií prakticky celou historií jejich vývoje. Souvislost mezi působením médií a posuny ve společnosti je velmi obtížně prokazatelná a je do značné míry závislá na prostředí, ve kterém k působení konkrétního média dochází a jak je právě toto prostředí nastaveno.¹⁴ „*...tentýž mediální obsah či tatáž přítomnost média se může podílet na zcela odlišných (ba protichůdných) posunech ve stavu společnosti či rozpoložení jednotlivce.*“¹⁵

Jednotlivé pohledy v rámci sociální teorie, která se zabývá základní otázkou o podílu médií na podobě společnosti a jejich vlivu na sociální procesy, se značně liší a obsahují široké spektrum názorů na tuto problematiku. Patří sem kritické teorie, které ve svých předpokladech vnímají masová média jako mocnou sociální sílu, jež v moderních, pozdně moderních a kapitalistických společnostech manipulativně ovlivňuje společnost svým působením. Druhá skupina sociálních teorií chápe media jako komunikační technologie, jejichž vliv je pro společnost určující, zásadně ovlivňující uspořádání a perspektivy společnosti.¹⁶ „*Třetí skupinu sociálních teorií tvoří interpretativní přístupy, které se vyjadřují k vlivu médií na společnost*

---

¹² JIRÁK, J.: *Média a jejich role ve společnosti*. Metodický portál: Články [online]. 10. 05. 2006. Dostupný z WWW: <<http://clanky.rvp.cz/clanek/c/Z/555/MEDIA-A-JEJICH-ROLE-VE-SPOLECNOSTI.html>>. ISSN 1802-4785.

¹³ JIRÁK, J.: *Média a jejich role ve společnosti*. Metodický portál: Články [online]. 10. 05. 2006. Dostupný z WWW: <<http://clanky.rvp.cz/clanek/c/Z/555/MEDIA-A-JEJICH-ROLE-VE-SPOLECNOSTI.html>>. ISSN 1802-4785.

¹⁴ JIRÁK, J., KÖPPLOVÁ, B. *Masová média a společnost*. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-466-3.

¹⁵ JIRÁK, J., KÖPPLOVÁ, B. *Masová média a společnost*. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-466-3. s. 322.

¹⁶ JIRÁK, J., KÖPPLOVÁ, B. *Masová média a společnost*. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-466-3.

ambivalentně a odtahují se sociální úrovně k perspektivě jedinice a jeho každodenního života. Nejsou vysloveně kritické, vnímají média jako kulturní prostředí svého druhu a vliv médií na společnost jako reálně poměrně malý a domnívají se, že klíčovým aktérem je publikum, jemuž přisuzují možnost být aktivním. Autoři spadající do tohoto souboru se věnují studiu mediálního publika a jeho aktivit v rodinném prostředí a v rovině každodennosti vůbec a politickou dimenzi mediální komunikace v zásadě přehlížejí ..., proto se vyhýbají úvahám o vlivu médií na společnost jako celek.“¹⁷

Zkoumání účinků a vlivů médií na příjemce sdělení je tradiční oblastí mediálních studií, která dokresluje skutečnou funkci médií, jejich roli v současné společnosti. V kontextu dominantního paradigmatu mediálních studií nelze sledování těchto účinků a vlivů oddělovat od zkoumání konkrétních obsahů zpráv. „Příjemci zpravodajských obsahů vstupují do procesu jejich percepce s různou motivací a odlišnými pohnutkami. To, proč zpravodajské obsahy vyhledávají, může ovlivňovat, jakým způsobem budou zpravodajské texty zpracovávat, co upoutá jejich pozornost, co si z nich budou zapamatovávat a později vybavovat. Zprávy tak mohou jednotlivé příjemce ovlivňovat různým způsobem vyplývajícím mimo jiné z jejich kognitivních vlastností, sociálních a psychických charakteristik, ale také z momentálního kontextu příjmu zpravodajského sdělení. Význam a vliv zpráv se může odlišovat u jednotlivých profesních, demografických, etnických a jiných sociálních skupin.“¹⁸ Je velmi důležité v otázce zkoumání účinků a vlivů médií a obsahů mediálních sdělení na příjemce zmínit teoretický koncept nazývaný agenda setting neboli nastolování témat. V zásadě jde o koncept zabývající se myšlenkou, jakým způsobem média vybírají témata, která do sdělovaných obsahů zařadí a která naopak opominou, čímž mohou určovat, která témata čtenáři, posluchači nebo diváci budou považovat za důležitá.

2.1.3 Agenda setting – nastolování témat

Prezentace aktuálních témat v médiích není odrazem jejich skutečného významu pro recipienta nebo společnost jako takovou. Novináři a jejich vydavatelé nepřistupují k výběru témat znázorňovaných v rámci mediálních sdělení objektivně, ale vyvolávají veřejný zájem o témata, která s konkrétními úmysly vědomě preferují. To je podstatou hypotézy o nastolování

---

¹⁷ JIRÁK, J., KÖPPOVÁ, B. *Masová média a společnost*. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-466-3. s. 341-342.

¹⁸ TRAMPOTA, T.: *Zpravodajství*. Praha: Portál, 2006. ISBN 80-7367-096-8.

nebo určování agendy, kterou poprvé publikovali McCombs a Shaw v roce 1972 v souvislosti s průzkumem průběhu amerických prezidentských voleb. Masové média podle této hypotézy předem určují, které otázky budou v daném období považovány za významné. „*Předpokládá se, že důraz kladený na nějaký problém nebo aktuální otázku v masových médiích ovlivňuje jejich zvýraznění mezi publikem ... Konkrétně to znamená, že témata, na něž média kladou důraz, budou vnímána přiměřeně jejich viditelnosti. Média mají tudíž moc určovat žurnalistickými prostředky selektivní chování publika. ... Ačkoliv se jim nepřipisuje schopnost ovlivňovat, co si myslíme, do značné míry určují, o čem přemýšlíme. ... Hlavními prvky jsou: 1. kvantita zpráv (hlavním náznakem toho, co je důležité, je to, jak často se o záležitosti informuje), 2. redakční členění anebo prezentace, specifická pro dané médium (prominence, s jakou je příspěvek ve zprávách zobrazen), jako jsou například titulky... 3. míra konfliktu představovaná ve zpravodajské informaci ... a působení v čase.*“¹⁹ Je pochopitelné, že media neovlivňují to, jak velký význam příjemce sdělení prezentovanému tématu přisuzuje, u všech recipientů stejně. Účinnost nastolených témat je limitována celou řadou faktorů, jakými jsou například aktuální společenská situace, důvěryhodnost média nebo možnosti recipienta získávat informace o zprostředkovaných událostech z jiných zdrojů než výhradně prostřednictvím médií.

Schopnost médií nastolovat témata, která na základě jejich opakované medializace mohou recipienti vnímat jako důležitá, je podstatnou charakteristikou, v níž politické subjekty mohou spatřovat potenciál pro ovlivňování veřejnosti zejména při rozhodování ve volebním procesu. V tomto bodě se dostáváme k otázce vzájemného působení politiky a médií, vzájemného vztahu politické a masové komunikace a především k otázce podílu médií na procesech, které ovlivňují uspořádání a dynamiku dané společnosti.

2.2 Politická komunikace a média

Politické rozhodovací procesy lze bezesporu chápat jako specifický druh sociální komunikace. S rozvojem masových médií v naší informační společnosti a se vzrůstajícím společenským významem mediální komunikace se stále silněji projevují politické, vojenské, ekonomické i mediální snahy kontrolovat její průběh, minimalizovat hrozby spatřované právě v médiích a využít jejich informační a především apelativní potenciál ve svůj prospěch. Právě

---

¹⁹ KUNCZIK, M. *Základy masové komunikace*. Praha: Karolinum, 1995. ISBN 80-7184-134-X. S. 198-199.

s těmito snahami velmi úzce souvisejí úvahy, které se objevují prakticky už od vynálezu knihtisku v polovině 15. století a nabývají na významu s postupným rozvojem masových médií, tedy úvahy o účincích médií na jejich uživatele.²⁰

V kontextu úvah, které se zabývají nejrůznějšími účinky masové komunikace na společnost i jednotlivce, lze média do jisté míry vnímat rovněž jako sociální instituci, která ve vzájemném kontaktu s dalšími sociálními institucemi jako je politika nebo rodina ovlivňuje a je sama rovněž ovlivňována. Budeme-li se soustředit na vzájemnou interakci mezi médii a politikou, je třeba zmínit, že moderní formy politického uspořádání, k nimž patří demokratické i totalitní systémy, jsou s rozvojem médií úzce spjaty s jejich vlivem se také určitým způsobem mění. *„Často se uvažuje o tom, nakolik média ovlivňují dění ve „veřejném prostoru“, zvláště procesy politického rozhodování. Médiím je přisuzován značný vliv na podobu současných politických procesů v soudobých demokraciích, protože reprezentují veřejný, a tedy i politický život a jsou s ním svázány historickým vývojem. Média jsou hlavním (a někdy jediným) zdrojem poznatků o politice a politicích, kteří se ucházejí o přízeň či toleranci veřejnosti (ve volbách i v obdobích mezi volbami), vysvětlují své úspěchy, selhání i přečiny, přesvědčují o správnosti svých rozhodnutí. Média se přitom politických témat zmocňují a zpracovávají je způsobem pro sebe obvyklým – navíc ... musí přitom dbát na to, aby byla ekonomicky úspěšná, vycházela vstříc inzerentům a respektovala jejich zájmy. Důsledky ohledů, jež musí média brát, se projevují v tom, jak média politické dění prezentují, i v tom, jak se sama stávají proměnnou, která zasahuje do průběhu politického rozhodování a do procesů politické komunikace...“*²¹

Znovu se tak dostáváme k problematice účinků médií na jejich uživatele, ke způsobům a rozsahu, v jakém jsou média nebo podavatelé skrze prostředky masové komunikace schopni ovlivňovat veřejné mínění. V této souvislosti je dobré si připomenout čtyři základní rysy, pomocí kterých definoval v roce 2004 W. Schulz ve své práci *Reconstructing Mediatization as an Analytical Concept* medializaci jako sociální změnu. Mezi tyto rysy řadí extenzi, substituci, amalgamizaci a akomodaci. Extenzí myslí extenzi člověka, kdy připomíná, že média pomohla rozšířit přirozené komunikační schopnosti člověka, dovolila rychlou výměnu informací a ovlivňování veřejného mínění na mezinárodní úrovni, podpořila nástup ekonomické globalizace a nepřímo třeba i trendy vedoucí k současné globální finanční krizi.

---

²⁰ JIRÁK, J., KÖPPLOVÁ, B. *Masová média a společnost*. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-466-3.

²¹ JIRÁK, J., KÖPPLOVÁ, B. *Masová média a společnost*. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-466-3. s. 346-347.

Substituci popisuje jako skutečnost, že média nahrazují sociální aktivity a sociální instituce a mění tak vlastně i jejich povahu. V některých komunikačních situacích nahrazují například interpersonální komunikaci apod. Amalgamizaci líčí jako proces, kdy média umožňují mísit to, co mělo dříve jasné hranice, tedy kupříkladu veřejnou a soukromou komunikaci, kdy v důsledku tohoto trendu dochází k rozostřování hranic mezi soukromým a veřejným. Akomodací připomíná vliv médií na ekonomický život společnosti a na politické rozhodování. Upozorňuje na to, jak se političtí i ekonomičtí aktéři ve svém zájmu přizpůsobují pravidlům mediálního systému, čímž se média ocitají v mocensky silné pozici.²² „K Schulzově čtveřici dopadů medializace na společnost je možné přidat ještě pátý projev medializace – podíl médií na hegemonii, a tedy na stabilitě společnosti. ... média významným způsobem podporují moc a postavení těch, kteří je ovládají, jelikož právě média jsou schopna směřovat jedince k integraci do společnosti v její stávající podobě, resp. ke konformitě s danou společností a jejím uspořádáním. ... média přispívají k hegemonii, nabízejí únik, jsou nástrojem společenské kontroly...“²³

V souvislosti s úvahami o síle účinků, kterými působí média na společnost, je na místě zmínit také hypotézu, kterou už v roce 1973 formulovala německá socioložka Elizabeth Noelloeová-Neumannová. Tato hypotéza zavádí pojem takzvané „spirály mlčení“ a její autorka v ní hovoří o přirozenosti člověka v otázce přejímání názorů většiny. Popisuje chování lidí jako osobností, které se nechtějí izolovat od svého okolí, neustále okolí sledují a vnímají silící a slábnoucí vlivy. Člověk poznávající, že jeho názor sílí, se podle hypotézy o „spirále mlčení“ nebojí hovořit veřejně a nahlas, je více vidět, klame zdáním silnějšího. Ostatní, jejichž názor slábne, upadají do mlčení, působí navenek jako slabší, než tomu ve skutečnosti je. „...lidé nejsou příliš ochotní vyjadřovat svoje postoje, pokud cítí, že tyto postoje odporují postojům převažujícím ve společnosti nebo alespoň v jejich okolí – přičemž masová média jsou faktor, který za své okolí považují, a proto významně ovlivňuje podobu převažujících postojů.“²⁴

Neustálým opakováním stejných nebo významově velmi podobných sdělení působí média na příjemce tak, že tito pak vnímají konkrétní, médiem přenášené významy jako

---

²² SCHULZ, W., SCHERER, H. a kol.: *Analýza obsahu mediálních sdělení*. 2. vyd. Praha: Karolinum, 2004. ISBN 80-246-0827-8.

²³ JIRÁK, J., KÖPPOVÁ, B. *Masová média a společnost*. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-466-3. s. 344.

²⁴ JIRÁK, J., KÖPPOVÁ, B. *Masová média a společnost*. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-466-3. s. 344.

přirozené. Přitom se do těchto významů, které mají působit jako určitá danost, mohou velmi intenzivně promítat zájmy nejrůznějších sociálních skupin, odrážet se v nich sociální nerovnosti apod. Příkladem je zobrazování mužských a ženských rolí, stereotypy v zobrazování stáří, dětství, určitých etnik, zvýrazňování expertní autority politiků atd. „*Média touto naturizací či zesamozřejmованиеm podsouvají představu, že sociální svět je daný a jediný možný v té podobě, v jaké ho prezentují. ... Nejvlastnějším nástrojem naturizace je pro média užívání mýtů ..., neboť mytologie je v tomto smyslu přitakání světu, a to nikoli světu, jaký je, nýbrž světu, který se chce utvářet.*“²⁵

Vedle informačních, zábavních, kulturních a sociálních funkcí mají média pro společnost nesporně také funkce politické, neboť příjemcům sdělení mimo jiné umožňují utvářet si představu o politických událostech, o aktuálních politických tématech vztahujících se k dané společnosti a také o méně či více významných aktivitách konkrétních politických představitelů nebo politických uskupení. „*... Tato představa poskytuje iluzi, že se příjemci podílejí na politickém procesu, ale ve skutečnosti jim vnucuje autoritu těch, kteří o jejich životech rozhodují, aniž jsou v tomto konání jakkoliv zpochybňováni. Média jsou schopna mobilizovat veřejné mínění. To znamená, že jsou schopna přilákat pozornost k něčemu, o čem veřejnost doposud nepřemýšlela, a dokážou naznačit způsoby, jak na příslušné téma nahlížet. Tím jsou média také schopna formovat názory na politické události a témata. ...*“²⁶

Pochopitelně zdaleka ne vždy média, jejich vlastníci a novináři coby autoři sdělení přistupují k výběru témat s jasným úmyslem účelově ovlivňovat veřejné mínění ve svůj prospěch nebo ve prospěch nějaké zájmové skupiny (např. politické strany). Cílem může být a mnohdy také je upřímná snaha o rozpoutání diskuse nad problémy s celospolečenským dopadem a zvyšování tlaku na odpovědné instituce, aby hledaly řešení pokud možno prospěšné pro všechny vrstvy společnosti.

Zásadním pojmem v oblasti žurnalistické profese je objektivita, i ta je ovšem spíše ideálem, k němuž se seriózní média snaží vztahovat, ale také zároveň hodnotou, již nelze v prostředí médií v absolutní podobě dosáhnout. „*I použitím různých výrazů pro jeden pojem může dojít ke zkreslení sdělení. Stejně tak formulováním titulku nebo umístěním zprávy ve vydání novin, v rozhlasové a televizní relaci a v celém kontextu, do které se zařadí. ... je jasné, že v důsledku lidského faktoru nemůže existovat žádný zcela neideologický, apolitický,*

---

²⁵ JIRÁK, J., KÖPPOVÁ, B. *Masová média a společnost*. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-466-3. s. 345.

²⁶ BURTON G., JIRÁK J.: *Úvod do studia médií*. Brno: Barrister&Principál, 2001. ISBN 80-85947-67-6. s 143.

nestranný systém zpravodajského výběru a referování. Tím méně komentování. ... teoretici i mnozí novináři docházejí k názoru, že absolutní objektivnosti nelze dosáhnout, jelikož už sám výběr skutečností, které mají být sděleny, je proces neobjektivní. Proto také dnes je spíš zdůrazňována vyváženost, vědomá nezaujatost a zdravý skepticismus... Naopak předpojatostí, neobjektivností se rozumí záměrné zkreslení reality, preferování určitého výkladu, zdůrazňování jedněch názorů na úkor jiných, jedněch sociálních skupin na úkor jiných, manipulace s pojmy apod.“²⁷ Hovoříme-li o předpojatosti médií, je nutné podotknout, že je složité tento jev v mediovaných textech odhalit a dokazovat. Při využití kvantitativních metod ve snaze prokázat, jaký dojem u příjemce vzbudilo konkrétní zpracování tématu novinářem, se dostaneme pouze k odhalení jemnějších nuancí, jak bylo příslušné téma pojednáno. Jaký však mělo takto pojednané téma skutečný dopad na příjemce se lze také pouze dohadovat.²⁸ „...Přesto lze některé rysy předpojatosti v mediovaných textech odhalit. Předpojatost se může projevit otevřeným lhaním či deformováním obrazu zdůrazňováním jedněch faktů a pomíjením jiných. Už samo řazení zpráv vypovídá o určitém hodnocení jejich důležitosti, stejně jako délka jednotlivých příspěvků a jejich zařazení před či za jiné příspěvky. Média mohou preferovat určité pohledy na události (například výběrem expertů), určité hodnoty.“²⁹

Schopnost médií nastolovat témata, vzbuzovat zájem příjemců mediálních sdělení, formovat jejich názory a upřednostňovat určité pohledy na události před jinými, to vše představuje pro řadu zájmových skupin velmi významný potenciál k získání či upevnění vlastních mocenských pozic (politických, ekonomických apod.). Proto se také média sama stávají jedním z politických faktorů, jsou předmětem zájmu politiků a politických subjektů, jejichž politický úspěch může být do značné míry závislý právě na tom, jak se prostřednictvím médií prezentují voličům. „Média tedy vstupují do politického dění přinejmenším trojím způsobem: (a) jejich produkty mohou ovlivňovat nebo spoluovlivňovat vztah veřejnosti k politickým tématům a aktérům, (b) tato skutečnost sama o sobě inspiruje politické aktéry, aby se pokoušeli ovlivňovat média a (c) média, resp. lidé, kteří v nich pracují, se mohou sami – inspirováni svým potenciálním vlivem a reakcemi na něj – považovat za politickou sílu svého druhu a snažit se do politického dění cílevědomě zasahovat... Politické dění si lze v poměrně tradiční variantě představit jako soubor komunikačních aktivit, jehož aktéry jsou politické organizace..., obyvatelé...a média. V praxi je ale zřejmé, že do takto vymezené

---

²⁷ OSVALDOVÁ, B.: *Zpravodajství v médiích*. Praha: Karolinum, 2001. ISBN 80-246-0248-2. s. 12-13.

²⁸ BURTON G., JIRÁK J.: *Úvod do studia médií*. Brno: Barrister&Principál, 2001. ISBN 80-85947-67-6.

²⁹ BURTON G., JIRÁK J.: *Úvod do studia médií*. Brno: Barrister&Principál, 2001. ISBN 80-85947-67-6. s. 300.

politické komunikace vstupuje víc „hráčů“ – přinejmenším ještě ekonomičtí aktéři, kteří mají životní zájem na tom, aby jim legislativní prostředí vytvořené politickými organizacemi bylo příznivé, ...V krajním případě nabývá hodnocení role médií v politickém rozhodování a politické komunikaci fatalistické povahy, bere média jako hegemonní faktor politiky, předpokládá, že nejen veřejnost, ale i ostatní aktéři jsou médiím zcela vydáni napospas, a uvažuje o „médiokracii“ či „mediální demokracii“ .... Za klíčové důvody tohoto stavu se považuje komercializace médií a z toho plynoucí sepětí s významnými ekonomickými a politickými silami v daném státě. ...“³⁰

---

³⁰ JIRÁK, J., KÖPPLOVÁ, B. *Masová média a společnost*. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-466-3. s. 349-352.

3 Metodologie výzkumu

Jak už bylo uvedeno v předcházející části této diplomové práce, budu zpracovávat analýzu mediálních sdělení vztahujících se k tématu reformy českého zdravotnictví. V rámci této analýzy budu vycházet z teoretického sociologického výzkumu, konkrétně z analýzy dokumentů. Budu zkoumat obsah vybraného média pomocí analýzy mediálních obsahů. V následující části této práce se zaměřím na metody analýzy, stanovím metodu a postup, pomocí kterého budu zpracovávat vymezený problém. Na úvod této kapitoly si musím nejprve definovat výzkumné cíle a výzkumné otázky, potom vyberu a popíšu metodu analýzy, kterou pro dosažení cíle této práce použiji. Stanovím si také pracovní hypotézy, které budu později díky výsledkům výzkumu moci potvrdit nebo vyvrátit. Důležité rovněž bude popsat výběr vzorků, definovat jednotku analýzy, klíčová slova a proměnné. Podrobně si stanovím také plán analýzy.

3.1 Výzkumné cíle a otázky

Velmi důležité je před zahájením samotného výzkumu precizně definovat výzkumné cíle, které budu v průběhu této analýzy sledovat, a také výzkumné otázky, z nichž budu vycházet při definici pracovních hypotéz.

3.1.1 Hlavní cíl výzkumu

Hlavním cílem tohoto výzkumu je zjistit, jak celoplošný deník Právo na svých celostátních stránkách informoval o tématu české reformy zdravotnictví. Relevantním časovým úsekem pro tento výzkum bude předem definované sledované období, které bude rozděleno do několika jednotlivých časových úseků sledovaných samostatně. Následně přistoupím ke komparaci zjištěných výsledků analýzy za jednotlivé úseky. V celém průběhu výzkumu se zaměřím pouze na zkoumání kvantity přinášovaných informací. Budu se tedy věnovat otázce, jak se na stránkách analyzovaného média v čase vyvíjelo množství přinášovaných informací souvisejících se stanoveným tématem.

3.1.2 Dílčí cíle výzkumu

Pro naplnění hlavního cíle výzkumu je třeba si stanovit dílčí cíle, ze kterých budu při výzkumu vycházet:

- 1) Analyzovat vybrané médium v jednotlivých časových úsecích sledovaného období z hlediska množství přenášených informací týkajících se tématu reformy zdravotnictví.
- 2) Provést komparaci výsledků analýzy z jednotlivých časových úseků z hlediska množství přenášených informací vztahujících se k vybranému tématu.
- 3) Pomocí této komparace zjistit, ve kterém časovém úseku využil zkoumaný deník více prostoru k informování o tématu reformy zdravotnictví se zohledněním celkového prostoru, jež měl tento deník v daných časových úsecích k dispozici.

3.1.3 Výzkumné otázky

Hlavní výzkumná otázka:

Ve kterém ze sledovaných časových úseků (kalendářních měsíců) věnoval posuzovaný deník Právo více prostoru informacím týkajícím se tématu reformy českého zdravotnictví?

Vedlejší výzkumné otázky:

- 1) Jaký podíl prostoru věnovaného tématu reformy zdravotnictví v deníku Právo ve sledovaném období představovala sdělení zpracovaná v rámci zpravodajských žánrů?
- 2) Jaký podíl prostoru věnovaného tématu reformy zdravotnictví v deníku Právo ve sledovaném období představovala sdělení zpracovaná v rámci publicistických žánrů?
- 3) Jakou důležitost přikládal deník Právo informacím o tématu reformy zdravotnictví v jednotlivých sledovaných časových úsecích podle umístění sdělení na předních stranách jednotlivých vydání?

- 4) Jakou důležitost přikládal deník Právo informacím o tématu reformy zdravotnictví v jednotlivých sledovaných časových úsecích podle umístění sdělení na pozici titulního článku celého vydání?

3.1.4 Stanovené úkoly

Výzkumné cíle a výzkumné otázky bylo třeba pečlivě stanovit už před zahájením samotné práce, neboť právě z nich vycházejí úkoly, které je nutné postupně provést při komplexním zpracování tohoto výzkumu. Stanovené úkoly jsou:

- Prostudovat relevantní odbornou literaturu, související odborné materiály a znění některých zákonných norem, které se vztahují k problematice reformy českého zdravotnictví a také obecně k problematice tištěných médií.
- Zpracovat teoretická východiska problému na podkladě takto získaných informací a následně stanovit metodu a podrobný postup, který budu aplikovat při směřování ke stanoveným cílům práce.
- Před samotným zahájením praktické části práce provést sběr vzorků posuzovaného periodika a fyzicky připravit všechny podklady potřebné pro následnou analýzu.
- V průběhu praktické části práce se soustředit na jednotlivé předem stanovené časové úseky a analyzovat každý vzorek definovaný podle tohoto časového rozdělení samostatně.
- V další části praktického výzkumu provést komparaci posuzovaných vzorků tisku.
- V závěru práce podrobně shrnout výsledky komparace a věnovat se odpovědím na stanovené výzkumné otázky.

3.2 Výzkumná metoda

Mechanismus výzkumu bude vycházet z metodického přístupu k analýze, který musím zvolit s ohledem na záměry této práce. Rozhodování při volbě správné metody analýzy mi usnadní fakt, že jsem si už v předchozí části práce stanovil výzkumné cíle a výzkumné otázky.

Nyní je třeba teoreticky popsat metodu obsahové analýzy a s pomocí jejího teoretického vymezení zvolit, jakým způsobem budu tuto analýzu zpracovávat.

3.2.1 Metoda obsahové analýzy

Jednou ze stěžejních oblastí výzkumu v masové komunikaci je právě analýza obsahu mediálních sdělení. Metoda obsahové analýzy tak, jak ji na počátku 50. let 20. století definoval Bernard Berelson³¹, je nejstarší, hlavní a stále nejpoužívanější metodou výzkumu. Efektivním nástrojem analýzy velkých souborů textů se tato metoda stala s nástupem rozvoje počítačových technologií. Využívána je nejen při rozboru mediálních sdělení v rámci komunikačního procesu, ale mimo jiné také při určování autorství, ověřování pravosti dokumentů nebo při zpracovávání rozsáhlých sociologických prognóz apod.

Teoretická východiska obsahové analýzy jsou v odborné literatuře zpracována celou řadou autorů, kteří tuto metodu většinou shodně popisují jako pokud možno objektivní, systematický a kvantitativní popis zjevného obsahu informačních sdělení. Mezi její hlavní cíle se řadí analýza obsahu sdělení, formulace určitých tvrzení o těchto analyzovaných výpovědích, charakteristika původce a příjemce sdělovaného obsahu, přičemž základem analýzy může být slovo, větný celek nebo také větší celky ve formě redakčního textu, celého dokumentu apod. Metoda obsahové analýzy umožňuje podle McQuaila transparentně pracovat s informacemi získanými rozбором sdělení, snaží se být spolehlivá ve smyslu možného opakování postupu se stejnými výsledky a tedy i nezávislá na jediném tazateli.³²

Aplikace těchto analytických postupů může mimo jiné sloužit k určitému kritickému vyhodnocování role médií ve společnosti a jejich případného účinku na příjemce sdělení. Metoda vytváří statistický souhrn velmi rozsáhlé mediální reality. *„Základní postup při použití této techniky je: 1) zvolit vzorek obsahu; 2) vytvořit relevantní rámec kategorií vnějších referentů (jako je soubor politických stran nebo zemí, o kterých se může v obsahu hovořit); 3) zvolit „jednotku analýzy“ obsahu (může to být slovo, věta, oddíl, celý článek, obraz, sekvence atd.); 4) pomocí počítání frekvence zvolených jednotek obsahu zmiňujících se o relevantních tématech umístit obsah do připraveného rámce; 5) vyjádřit výsledky jako*

---

³¹ Bernard Reuben Berelson byl americký vědec, který v roce 1952 publikoval svou práci nazvanou Content Analysis in Communication Research (Obsahová analýza v komunikačním výzkumu), která je prvním manuálem této výzkumné metody a dodnes také jednou z hlavních učebnic obsahové analýzy.

³² McQUAIL, D. *Úvod do teorie masové komunikace*. 1. vyd. Praha: Portál, 1999. ISBN 80-7178-200-9.

celkovou skladbu vybraného vzorku obsahu podle frekvence výskytu hledaných referencí.“³³ Zmíněný postup ovšem vychází ze dvou důležitých předpokladů. Tím prvním je, že spojení mezi vnějším objektem reference a referencí v analyzovaném textu je jednoznačné a dostatečně zřetelné. Druhým předpokladem, že se definované reference ve zkoumaném textu vyskytují s takovou frekvencí, která přesvědčivě a objektivně demonstruje převažující význam textu.

Schulz popisuje dva základní metodické přístupy k obsahové analýze. Jednou z těchto výzkumných metod obsahu mediálních sdělení je hermeneutická textová a obrazová analýza, druhou kvantitativní obsahová analýza. Hermeneutická analýza se zaměřuje na významovou stránku zkoumaných textů. Charakteristická je pro ni vysoká míra otevřenosti a velmi podrobný rozbor analyzovaných mediálních obsahů. Svou podstatou ale nabízí pro praktické využití jen velmi nízký stupeň ověřitelnosti a opakovatelnosti.³⁴ „*Hermeneutická analýzy vychází z literárně vědní textové interpretace. Pomocí subtilních interpretačních postupů se pod povrchem textu odhalují jeho skryté hlubší struktury....Tímto postupem je možné analyzovat pouze několik málo textů, zato z mnoha různých aspektů. Pro zpracování většího množství textů je však tato metoda nevhodná. Navíc je tento způsob rozboru silně subjektivní. Výsledek výzkumu je spjatý s osobou, která výzkum provádí. ... Různí odborníci se mohou dobrat velmi rozdílných výsledků.*“³⁵ Výhodou popisované metody jsou bezesporu její předpoklady pro popis hlubších souvislostí v analyzovaném vzorku textu. Výzkum prováděný touto metodou se nesnaží o numerické vyjádření výsledků zkoumání, ale zaměřuje se na významovou strukturu obsahu analyzovaných sdělení. Praktické využití metody v oblasti výzkumu mediálních obsahů je determinováno zcela jasnými limity, které spočívají v její nevhodnosti pro analýzu rozsáhlejších celků, nemožnosti srovnávání jejich výsledků se závěry dalších výzkumů a vysoké riziko subjektivity při interpretaci výsledků této analýzy. To jsou podstatné důvody, abych pro plánovaný výzkum nevolil tuto metodu.

Častěji je pro rozbor mediálních obsahů využívána kvantitativní obsahová analýza, která je podle Reifové charakterizována jako standardizovaná, systematická a intersubjektivně ověřitelná kvantitativní technika analýzy zjevného obsahu komunikace. Jejím cílem je

---

³³ McQUAIL, D. *Úvod do teorie masové komunikace*. 1. vyd. Praha: Portál, 1999. ISBN 80-7178-200-9. s. 308.

³⁴ SCHULZ, W., SCHERER, H. a kol.: *Analýza obsahu mediálních sdělení*. 2. vyd. Praha: Karolinum, 2004. ISBN 80-246-0827-8.

³⁵ SCHULZ, W., SCHERER, H. a kol.: *Analýza obsahu mediálních sdělení*. 2. vyd. Praha: Karolinum, 2004. ISBN 80-246-0827-8. s. 29.

redukce komplexnosti a mnohoznačnosti informací obsažených v analyzovaných textech pouze na ty, které jsou vzhledem k počátečním hypotézám relevantní.³⁶ „Z hlediska účelu rozlišují David Silverblatt a Enright Eliceiri³⁷ pět možností užití metody obsahové analýzy: a) získání poznatků o komunikátorech (např. o jejich novinářské nestrannosti); b) popis množství a druhu informací přenášených určitým médiem; c) identifikace obsahových rozdílů různých médií (např. kvantitativní rozdíly v reprezentaci určité etnické menšiny a srovnání, které médium reprezentuje danou menšinu neadekvátněji vzhledem k jejímu zastoupení v celkové populaci); d) získání poznatků o určitých sděleních obsažených v textech (identifikace zobrazování určitých subjektů, charakterů, kategorií chování); e) studium vizuálních a psychologických vjemů, kterým je vystaveno publikum (např. kolika násilným aktům jsou vystaveny děti při sledování večerníčku).“³⁸

Kvantitativní obsahová analýza je v porovnání s hermeneutickou analýzou charakterizována jako vysoce strukturovaný a selektivní proces. Předpokladem pro její exaktní využití je velmi přesné vymezení zkoumaných jevů, které jsou v rámci výzkumu popisovány právě pomocí kvantifikace. „... Tento postup vychází ze sociálněvědních metod měření a kvantifikace a při jeho použití se mediované obsahy zkoumají s ohledem na několik vybraných znaků. Charakteristickým rysem této metody je vysoká míra strukturovanosti a s tím je spojen i vysoký stupeň ověřitelnosti. Při rozboru podléhá každý krok explicitně formulovaným pravidlům. Mezi další přednosti této metody patří možnost zpracovat velké množství textů (nebo jiných mediovaných obsahů) a výsledky šetření podrobit statistickým analýzám. Výsledky se pak navíc dají precizně a přehledně znázornit v číselných hodnotách, tabulkách a grafech.“³⁹ Z charakteristiky metody tedy jasně vyplývá, že je pro účely této práce vhodná. Takto zpracovaný výzkum nebude úzce svázaný s osobou, která jej provádí, a jeho výsledky budou navíc snadno ověřitelné. Navíc otázky, které jsem si v předchozí části této práce stanovil, jsou přímo vázány na mediální obsahy, což je také základním předpokladem pro využití této metody v praxi.

Jako výzkumnou metodu pro tuto diplomovou práci tedy použiji kvantitativní obsahovou analýzu.

---

³⁶ REIFOVÁ, I. a kol.: *Slovník mediální komunikace*. Praha: Portál, 2004. ISBN 80-7178-926-7.

³⁷ Art Silverblatt a Ellen M. Enright Eliceiri jsou mimo jiné autory knihy *Dictionary of Media Literacy* (Slovník mediální gramotnosti), která byla poprvé vydána ve Spojených státech amerických v roce 1997.

³⁸ REIFOVÁ, I. a kol.: *Slovník mediální komunikace*. Praha: Portál, 2004. ISBN 80-7178-926-7. s. 21-22.

³⁹ SCHULZ, W., SCHERER, H. a kol.: *Analýza obsahu mediálních sdělení*. 2. vyd. Praha: Karolinum, 2004. ISBN 80-246-0827-8. s. 29-30.

3.2.2 Definice pracovních hypotéz

Pro kvantitativní výzkum je nezbytné definovat dopředu pracovní hypotézy, jejichž pravdivost budeme poté ověřovat samotnou analýzou. Disman uvádí, že právě pracovní hypotézy jsou pro výzkum velmi důležité, protože nám nabízejí základní informaci, na základě které se můžeme rozhodnout pro optimální techniku výzkumu, a zároveň se můžeme vyhnout sběru informací pro náš výzkum nepotřebných.⁴⁰ „*Formulace pracovních hypotéz je testem, zda je výzkum vůbec možný. V kvantitativním výzkumu můžeme zkoumat jen takové problémy, které je možné přeložit do jazyka pracovních hypotéz, tj. jen takové problémy, jež je možno vyjádřit jako vztahy mezi proměnnými, pro které máme validní operační definici. Pracovní hypotézy jsou důležitým nástrojem pro optimalizaci redukce informací. ... Musíme si být rozumně jistí, že jsme vybrali alespoň ty nejdůležitější proměnné, které ovlivňují zkoumaný problém, ... zavedení proměnných, které nepatří do zkoumaného systému, nevyvolá zkreslení, ale každá proměnná navíc znamená investici času, peněz a energie, a to je něco, co si prostě nemůžeme dovolit.*“⁴¹

S ohledem na předem stanovené výzkumné otázky nyní můžeme pro náš výzkum formulovat toto znění pracovních hypotéz:

- A. Nejvíce prostoru věnuje deník Právo tématu reformy českého zdravotnictví v prvním ze stanovených časových úseků (v kalendářním měsíci) po zavedení úvodního opatření reformy.
- B. V dalších dvou stanovených časových úsecích (v kalendářních měsících) bude zájem deníku Právo o téma reformy postupně klesat, což se projeví menším prostorem věnovaným tématu ve druhém časovém úseku oproti prvnímu a ve třetím časovém úseku oproti prvnímu a druhému.
- C. Nejvíce prostoru bude v deníku Právo tématu reformy věnováno bezprostředně po zavedení úvodního opatření reformy, tedy v prvních dvou sledovaných týdnech.

---

⁴⁰ DISMAN, M. *Jak se vyrábí sociologická znalost*. Praha: Karolinum, 1998. ISBN 80-7184-141-2.

⁴¹ DISMAN, M. *Jak se vyrábí sociologická znalost*. Praha: Karolinum, 1998. ISBN 80-7184-141-2. s. 85-86.

- D. Při informování o reformě zdravotnictví bude deník Právo ve větší míře využívat zpravodajské žánry, méně pak žánry publicistické.
- E. V prvním ze sledovaných časových úseků bude deník Právo tématu reformy přikládat větší důležitost, než ve druhém a třetím časovém úseku. Téma se tak bude častěji objevovat na titulních stranách v jednotlivých vydáních, ve druhém a třetím sledovaném časovém úseku pak méně často.
- F. V prvním sledovaném časovém úseku bude deník Právo tématu reformy přikládat větší důležitost, což se projeví v častějším umístění sdělení, která souvisejí s tématem, na pozici titulního článku celého vydání. Ve druhém a třetím sledovaném úseku bude postupně četnost sdělení, která se vážou k reformě, na pozici titulního článku vydání klesat.

Uvedené pracovní hypotézy podrobně ověříme pomocí analýzy jednotlivých sdělení uveřejněných ve sledovaném období v deníku Právo a také pomocí komparace předem stanovených a posuzovaných časových úseků. V závěru analýzy shrneme její výsledky z pohledu potvrzení nebo vyvrácení jednotlivých pracovních hypotéz.

3.2.3 Operacionalizace

Při výběru metody, kterou budu v rámci tohoto výzkumu využívat pro obsahovou analýzu, je nutné dodržet určité zásady. Scherer označuje obsahovou analýzu za systematický a intersubjektivně ověřitelný způsob popisu mediálních obsahů. Abych při výzkumu naplnil podmínky systematickosti, musím všechny mediální obsahy do něj zařazené zpracovat stejným způsobem. Pro dosažení intersubjektivní ověřitelnosti je nutné, abych v průběhu výzkumu postupoval s vědomím, že každý, kdo při výzkumu stejného vzorku použije totožnou metodu, musí být alespoň v zásadě schopen reprodukovat stejné výsledky. Musím tedy brát v úvahu, že podstatnými kvalitativními nároky pro jakoukoliv vědeckou práci jsou validita a reliabilita. ⁴² „Reliabilita znamená, že metody využívané při šetření jsou zpracovány a zdokumentovány tak, že každý odborník, který tyto metody použije na stejném materiálu, musí dojít ke stejným výsledkům. Výsledky analýzy nemohou záviset na osobách provádějících

---

⁴² SCHULZ, W., SCHERER, H. a kol.: *Analýza obsahu mediálních sdělení*. 2. vyd. Praha: Karolinum, 2004. ISBN 80-246-0827-8.

analýzu, nýbrž na metodách a analyzovaném materiálu. Validitou se rozumí požadavek, aby výzkumné metody měřily opravdu to, co zamýšlíme měřit.“⁴³

Před zahájením samotného výzkumu je nutné přesně stanovit metodu, kterou chci pro výzkum využít. V této fázi je tedy třeba provést operacionalizaci výzkumného tématu. Podle Scherera většinou proces operacionalizace začíná vymezením výběrového souboru šetření, tedy přesněji specifikováním výběrem jednotek, které pro plánovanou analýzu přicházejí v úvahu. Výběr se pak provádí ve čtyřech rovinách.⁴⁴ „*Nejprve musíme rozhodnout, jaká média budeme rozebírat. Za druhé si musíme rozmyslet, jaké obsahy budeme v těchto médiích analyzovat. Za třetí si musíme stanovit, za jaké časové období budeme mediální obsahy sledovat. A konečně si musíme také specifikovat mediované obsahové jednotky.*“⁴⁵

3.2.4 Výběr sledovaných vzorků

Na začátku třetí kapitoly této práce jsem popsal hlavní cíl svého výzkumu, který se soustředí na celoplošný deník Právo, konkrétně na jeho strany, které vycházejí v rámci celostátního vydání tohoto periodika. V této části práce nyní podrobněji rozepíšu důvody tohoto výběru.

Pokud se v této práci chci zabývat určitým sociálním tématem, jež má do značné míry celospolečenský dopad a je tak vnímáno ze strany politiků, médií i veřejnosti, bylo třeba si pro tento výzkum vybrat zpravodajské medium, u kterého existuje předpoklad, že se takovým tématem bude ve větším rozsahu zabývat. Tímto rozsahem je míněna míra frekvence výskytu vybraného tématu ve vysílání nebo na stránkách zvoleného média, navíc v dostatečně velkém prostoru v celkovém poměru k vysílacímu času nebo ploše stran tak, aby představoval odpovídající podklad pro takto plánovaný výzkum.

Při posouzení vlastních možností jsem od samého počátku z výběru vyloučil média audiovizuální, do jejichž archivu bych získával přístup nepoměrně složitěji, než v případě tištěných nebo elektronických médií, a práce při vyhledávání by přesahovala moje kapacitní,

---

⁴³ SCHULZ, W., SCHERER, H. a kol.: *Analýza obsahu mediálních sdělení*. 2. vyd. Praha: Karolinum, 2004. ISBN 80-246-0827-8. s. 34.

⁴⁴ SCHULZ, W., SCHERER, H. a kol.: *Analýza obsahu mediálních sdělení*. 2. vyd. Praha: Karolinum, 2004. ISBN 80-246-0827-8.

⁴⁵ SCHULZ, W., SCHERER, H. a kol.: *Analýza obsahu mediálních sdělení*. 2. vyd. Praha: Karolinum, 2004. ISBN 80-246-0827-8. s. 35.

finanční i časové možnosti. Kategorie elektronických médií ale pro účel této práce rovněž nevyhovovala, a to z důvodu obtížné měřitelnosti plochy, kterou médium sledovanému tématu věnovalo. Celková plocha elektronických médií v zásadě není přesně ohraničena, a nebylo by tedy možné provést výpočet procentuálního prostoru, který dané médium v rámci svých prostorových možností tématu věnovalo. České zpravodajské servery jsou navíc do značné míry mutacemi tištěných médií nebo agenturního zpravodajství. Bylo tedy od počátku výběru zřejmé, že pro účely tohoto výzkumu bude dobré vybrat zpravodajské tištěné médium, které má zároveň vysokou periodicitu vydávání, tedy spíše deník před týdeníkem apod. Vzhledem k celospolečenskému dopadu sledovaného tématu, kterým opatření plánovaná politickou reprezentací a státní správou v rámci reformy systému českého zdravotnictví jsou, byla při výběru upřednostněna celoplošná média před médii s regionálním dosahem. Okruh výběru se tedy zúžil na kategorii celoplošných tištěných deníků.

Na začátku výběru jsem rovněž upustil od možnosti zařadit některý z bulvárních deníků, u nichž je z podstaty definice bulvární produkce hlavní funkcí zábava, která je upřednostňována před informační hodnotou sdělení, což neodpovídá potřebám mé práce. Pro účely plánovaného výzkumu bylo třeba zvolit velký celostátní tištěný zpravodajský deník, přičemž při definici pojmu „velký“ jsem vycházel z předpokladu, že se jedná o deník s vysokým nákladem tisku (tištěný i prodaný náklad) nebo velkou čtenářskou základnou (čtenost). Podle průzkumu Media Projekt v období od 1. 10. 2007 do 31. 3. 2008, které je pro tento výzkum relevantní, byla po bulvárním deníku Blesk nejčtenějším českým celostátním deníkem Mladá fronta Dnes, kterou si v tomto období denně přečetlo v průměru 1 075 000 lidí. Na třetím místě byl deník Právo, který si denně přečetlo v průměru 416 000 lidí. Průměrný denní prodaný náklad byl u MF Dnes 296 054 výtisků (tištěný náklad cca 370 000) a u deníku Právo 148 385 výtisků (tištěný náklad cca 200 000).⁴⁶ Volil jsem tedy mezi deníkem Mladá fronta Dnes a deníkem Právo, které oba splňují specifikovaná kritéria velkého tištěného zpravodajského nebulvárního deníku s celostátním pokrytím.

V konečné fázi výběru jsem se zabýval údaji o struktuře čtenářů obou periodik, přičemž jsem vycházel z předpokladu, že téma zdravotnické reformy bude více zajímat střední a starší generaci obyvatel, pro které je otázka zdraví více aktuální. Vycházel jsem

---

⁴⁶ Čtenost periodického tisku – 4Q 2007 až 1Q 2008, data o čtenosti a nákladu periodického tisku jsou součástí výzkumu Media Projekt, zadavatelem jsou vydavatelé deníků a časopisů sdružení v Unii vydavatelů a Asociaci komunikačních agentur, výzkum provádí nezávislé sdružení výzkumných agentur GfK Praha a Median. Uvedená data jsou dostupná z <http://www.mam.cz/download/economia/DOT/MAM/vyzkumy/mediaprojekt4a1Q2008.pdf> [cit. 2011-05-10]

rovněž z předpokladu, že na poptávku po informacích o změnách v systému zdravotnictví bude médium zaměřené na tuto cílovou skupinu reagovat větší plochou, kterou takovému zpravodajství věnuje. Podle průzkumu Media Projekt z roku 2009 tvoří lidé ve věku 45 až 65 let téměř polovinu čtenářské obce deníku Právo, zatímco mezi čtenáři deníku Mladá fronta Dnes představuje tato věková kategorie necelých 40 procent z celkového počtu lidí, kteří pravidelně čtou toto periodikum.⁴⁷ Na základě tohoto zjištění jsem jako médium lépe vyhovující účelu tohoto výzkumu vybral celostátní deník Právo.⁴⁸

Pro tuto práci budou předmětem mého zájmu strany zaměřené na zpravodajství a publicistiku s výjimkou stran regionálního zpravodajství, které jsem do analýzy nezařadil s ohledem na velikost zkoumaného vzorku (deník ve sledovaném období vycházel ve 12 regionálních mutacích). Z výběru byly ze stejného důvodu vyřazeny rovněž suplementy deníku. Všechny ostatní strany včetně inzertních jsou do výzkumu zahrnuty a jsou tedy pro mou práci relevantní.

Vzorky rozdělím celkem do tří zkoumaných skupin podle časového období, k němuž se vztahují. Pro takové rozdělení jsem se rozhodl z jasných důvodů, protože budu následně porovnávat výsledky za jednotlivé časové úseky, a toto srovnání by mělo poskytnout odpověď na otázky týkající se vývoje sledovaného tématu na stránkách deníku v čase. Přesná označení jednotlivých vzorků pro účely výzkumu budou uvedena v praktické části práce.

3.2.5 Výběr sledovaného časového období

Výběr časového období, které chci v této práci sledovat, se vztahuje k důležité události v novodobé historii reformy českého zdravotnictví. Počátkem zkoumaného období je 1. leden roku 2008, kdy vešel v platnost zákon o stabilizaci veřejných rozpočtů, kterým byla v České republice po mnoha desetiletích uzákoněna finanční spoluúčast pacienta na péči, neboť byly tímto zákonem plošně zavedeny takzvané regulační poplatky ve zdravotnictví. Zkoumané období reálně začíná středou 2. 1. 2008, kdy po Novém roce poprvé vyšel denní tisk.

---

⁴⁷ Výsledky výzkumu Media Projekt, jehož zadavatelem jsou vydavatelé deníků a časopisů sdružení v Unii vydavatelů a Asociaci komunikačních agentur, výzkum provádí nezávislé sdružení výzkumných agentur GfK Praha a Median. Uvedená data jsou dostupná z <http://pravo.novinky.cz/inzerce/profil.php> [cit. 2011-05-16]

⁴⁸ Vydává Borgis, a.s., Slezská 2127/13, 121 50 Praha 2, tiskne v Praze Borgis, a.s. – tiskárna Neotypia, v Ostravě Ringier Print CZ a.s.

Sledované časové období jsem si pro tuto práci stanovil na tři měsíce s ohledem na vlastní časové, finanční a kapacitní možnosti, z nichž mohu pro plánovaný výzkum vycházet. Soubor analyzovaných dat byl rozdělen na tři samostatné části podle sledovaných kalendářních měsíců - leden 2008, únor 2008 a březen 2008. Z pohledu vydaných výtisků deníku Právo jsou tyto části prakticky srovnatelné. V lednu vyšly noviny celkem ve 26 dnech (bez 4 nedělí a Nového roku - úterý 1. 1., který je státním svátkem a denní tisk tak rovněž nevyšel), v únoru vyšly noviny celkem v 25 dnech (rovněž bez 4 nedělí a navíc byl rok 2008 přestupným rokem, takže noviny vyšly i v pátek 29. 2.) a v březnu vyšel deník Právo opět ve 26 dnech (bez 5 nedělí a Velikonočního pondělí, které je svátkem a v roce 2008 vyšlo na termín 24. 3.). Při stanovení délky sledovaného období jsem zároveň vycházel také z předpokladu, že jde o časově dost rozsáhlý vzorek, který v průběhu analýzy poskytne dostatečně validní výstupy pro zodpovězení definovaných otázek a posouzení určených hypotéz.

3.2.6 Definice jednotky analýzy

Pro proces analýzy má zásadní význam výběr kódovacích jednotek, se kterými budu v průběhu výzkumu pracovat. Na začátku analýzy je podle Scherera nezbytné vypracovat velmi podrobný pracovní postup, s jehož pomocí bude možné identifikovat relevantní materiál a následně jej roztřídit do kódovacích jednotek. Je také velmi důležité precizně vymezit, kde taková jednotka začíná a kde končí. S důrazem na reliabilitu a intersubjektivní ověřitelnost výsledků výzkumu je třeba myslet na to, že každý, kdo se rozhodne totožný výzkum opakovat, musí být schopen opakovat stejný pracovní postup a zkoumaný materiál roztřídit do stejných segmentů. Od toho se odvíjejí další kroky, které jsou spolehlivé jen do té míry, nakolik je spolehlivý krok první. Při segmentaci, kterou by dva odborníci provedli rozdílně, by se lišily také zkoumané jednotky a jejich kategorizace by se poté rovněž neshodovala. Pro výzkum, který chceme provést, jsou vhodnější jednoduše formálně členěné jednotky před komplikovanými sémantickými jednotkami. Například vzájemně od sebe odlišit jednotlivé články v novinách je poměrně snadné, protože jsou opticky dobře ohraničené. Mnohem složitější je v textech těchto článků odlišovat a ohraničovat jednotlivá témata, argumenty apod.⁴⁹

---

⁴⁹ SCHULZ, W., SCHERER, H. a kol.: *Analýza obsahu mediálních sdělení*. 2. vyd. Praha: Karolinum, 2004. ISBN 80-246-0827-8.

Kódovací jednotkou zvolenou pro tento výzkum bude redakční příspěvek. Jako redakční příspěvek bude posuzován:

- Redakční článek s vlastním titulkem (případně nadtitulkem či podtitulkem). Bude-li pod jedním nadpisem společně s textem zalomen rovněž další grafický prvek (fotografie, graf, tabulka apod.), bude včetně popisku chápána jako součást jedné kódovací jednotky.
- Samostatná fotografie (graf, tabulka, infografika apod.) s vlastním titulkem nebo i bez nadpisu bude včetně popisku pro účely tohoto výzkumu akceptována jako jedna kódovací jednotka.
- Zastřešující titulek (např. u tématicky zaměřených stran) bude automaticky přiřazen k redakčnímu článku, který obsahově odpovídá tématu popsanému v takovém titulku a který stojí na pozici titulního textu dané strany. Tento komplex bude ve výzkumu posuzován jako jedna kódovací jednotka.

Základní jednotkou pro analýzu celostátních stran deníku Právo bude tedy redakční příspěvek. V jednotlivých vydáních deníku, která vyšla ve zvoleném období tří měsíců, budu vyhledávat redakční příspěvky vztahující se k tématu reformy českého zdravotnictví.

3.2.7 Definice klíčových slov

Abych mohl spolehlivě určit kódovací jednotku, kterou lze zařadit do souboru pro plánovanou analýzu, musím si nejprve přesně vymezit relevantní kritérium pro výběr takové jednotky. Pracovat budu pouze s jednotkami, které se obsahově vážou k tématu reformy zdravotnictví. Identifikovat je budu s pomocí klíčových slov, která si nejprve přesně definuji, a potom je budu vyhledávat v textu redakčního příspěvku, přičemž budu postupovat podle horizontálního členění textu (postupně budu procházet titulek, nadtitulek, podtitulek, perex, lead a vlastní text). Pro výběr klíčových slov je tedy stěžejní jejich souvislost s tématem zdravotnické reformy, tedy s financováním systému zdravotnictví, legislativním procesem v tomto resortu, se státní správou se zaměřením na tuto oblast a s ní související politickou reprezentací.

Zvolená klíčová slova a zdůvodnění jejich výběru:

- 1) reforma zdravotnictví
- 2) zdravotnická reforma
- 3) vládní reforma
- 4) reforma

Pro potřeby této diplomové práce byla tato pojmenování vybrána jako označení pro návrh vlády premiéra Mirka Topolánka (předsedou české vlády byl v letech 2006 - 2009) na postupné komplexní změny financování a poskytování zdravotní péče v České republice. Sledovanému období, které jsem zvolil pro výzkumnou část této práce, předcházelo uvedení první části právě tohoto návrhu do praxe v podobě zákonné normy. Autorem návrhu reformy je člen Topolánkovy vlády, ministr zdravotnictví Tomáš Julínek.

- 5) poplatky ve zdravotnictví
- 6) poplatky u lékaře
- 7) regulační poplatky
- 8) poplatky

Termín pro konkrétní opatření reformy zdravotnictví, které bylo jako první ukotveno v legislativním rámci a uvedeno do praxe v podobě zákonného předpisu. Takzvané regulační poplatky byly v českém systému zdravotnictví zavedeny přijetím zákona, který vstoupil v platnost 1. 1. 2008. Toto datum je počátečním bodem tříměsíčního období, které sleduji ve výzkumné části této práce. Jde zároveň o stěžejní událost v oblasti zdravotnictví v souvislosti s reformou zdravotnického systému, hlavním sledovaným tématem.

- 9) ministerstvo zdravotnictví
- 10) ministr zdravotnictví

Název ústředního orgánu státní správy pro zdravotní péči, ochranu veřejného zdraví, zdravotnickou vědeckovýzkumnou činnost, léčiva a prostředky zdravotnické techniky pro prevenci, diagnostiku a léčení lidí, zdravotní pojištění atd. Označení člena vlády, který stojí v čele uvedeného ministerstva. V rámci této práce se soustředím právě na oblast zdravotnictví

a legislativní úpravy související se zdravotnickou reformou. Ministerstvo je důležitým článkem legislativního procesu, ministr je předkladatelem návrhů zákonů ve svém resortu, své návrhy předkládá vládě.

11) zákon o stabilizaci veřejných rozpočtů

Název legislativní normy, která byla v roce 2007 postupně schválena vládou, oběma komorami parlamentu i prezidentem České republiky. Zákon vešel v platnost 1. 1. 2008, což je datum zahajující období sledované v rámci této práce. Jako součást této normy byly uzákoněny také regulační poplatky ve zdravotnictví. Ty představují první do praxe uvedené opatření reformy zdravotnictví, která je hlavním sledovaným tématem této práce.

12) Julínek (Tomáš Julínek)

13) Rath (David Rath)

14) Topolánek (Mirek Topolánek)

15) Paroubek (Jiří Paroubek)

Jména čtyř politiků, u nichž je vysoká pravděpodobnost, že budou spojováni s tématem reformy. Tomáš Julínek je autorem zmiňovaného návrhu reformy zdravotnictví, tento návrh předkládal jako ministr zdravotnictví vládě premiéra Mirka Topolánka, již byl členem. David Rath byl v období, které sleduji v této práci, stínovým ministrem zdravotnictví a spolu s předsedou nejsilnější opoziční strany Jiřím Paroubkem také jedním z největších kritiků reformy.

Pro zařazení kódovací jednotky do analyzovaného souboru bude základním kritériem nalezení některého z klíčových slov v redakčním příspěvku. Podrobně postup při vyhledávání klíčových slov popíšu v praktické části této práce.

3.2.8 Definice proměnných

Abych byl v rámci této práce schopen nalézt odpovědi na otázky, které jsem si formuloval v úvodu této kapitoly, bude nezbytné definovat proměnné, které budu v nalezených a do výzkumu zařazených kódovacích jednotkách sledovat. Vymezení těchto

proměnných mi poslouží jako odpovídající ukazatel při potvrzení, nebo vyvrácení stanovených pracovních hypotéz.

Disman uvádí, že je dobré se před stanovením sledovaných proměnných zabývat úvahami nad tím, které z nich budou skutečně důležité a budou podloženy dostatečným počtem jejich pozorování. „*Představíme si, kolik polí bude mít tabulka (nebo tabulky) a navrhujeme, kolik pozorování musí každé pole v těchto tabulkách obsahovat – prázdná pole, nebo pole s málo pozorováními mohou podstatně zkreslit výsledky statistické analýzy. ... Data ve skutečnosti nebudou do všech polí rozdělena rovnoměrně; některá pole budou přeplněna a jiná téměř prázdná. Nadto v každém výzkumu máme mnoho proměnných s různým počtem kategorií, někdy nevíme předem, které kombinace proměnných přinesou nějaké zajímavé výsledky, a tak si zaslouží hlubší analýzy atd. ...Snažme se vytvořit co největší vzorek, jaký nám naše časové a finanční podmínky dovolují ....*“⁵⁰

V praxi se rozlišují dva typy proměnných, a to identifikační proměnné a analytické proměnné. První skupina proměnných slouží pouze k identifikaci příspěvků zařazených do výzkumu a umožňuje jejich zpětné vyhledání v příslušném médiu. Podle Scherera je tato složka pro analýzu velmi důležitá především z toho důvodu, že identifikační proměnné umožní odborníkům při výzkumu analýzu znovu zkontrolovat, vyjasnit její sporné části nebo opravit chyby v kódování.⁵¹

Pro posouzení a ověření závěrů této práce nyní uvedu identifikační proměnné, s jejichž pomocí bude možné jednotlivé kódovací jednotky dohledat a jednoznačně identifikovat v monitorovaných vzorcích a také mi pomohou při ověření správnosti výběru jednotek. Mezi základní identifikační proměnné zařadím:

- datum vydání redakčního příspěvku (kódovací jednotky)
- číslo stránky, na které byl příspěvek ve vydání otištěn
- titulek, kterým je příspěvek na straně uveden, v plném znění
- klíčové slovo identifikované v příspěvku
- místo nálezu klíčového slova z hlediska horizontálního členění příspěvku

---

⁵⁰ DISMAN, M. *Jak se vyrábí sociologická znalost*. Praha: Karolinum, 1998. ISBN 80-7184-141-2. s. 102-103.

⁵¹ SCHULZ, W., SCHERER, H. a kol.: *Analýza obsahu mediálních sdělení*. 2. vyd. Praha: Karolinum, 2004. ISBN 80-246-0827-8.

Analytické proměnné, které mi pomohou při zodpovězení výzkumných otázek, musím rovněž definovat velmi zodpovědně. Přistoupím nyní tedy k rekapitulaci stanovených výzkumných otázek a podle jejich zaměření budu postupně definovat jednotlivé analytické proměnné:

- Plocha kódovací jednotky - při hledání odpovědi na hlavní výzkumnou otázku (Ve kterém ze sledovaných časových úseků věnoval posuzovaný deník více prostoru informacím o reformě českého zdravotnictví?) bude důležité přesně změřit každou nalezenou kódovací jednotku a vypočítat její plochu. Údaje pak budu sčítat a vzájemně srovnávat.
- Žánr redakčního příspěvku (kódovací jednotky) - tato analytická proměnná mi pomůže odpovědět na dvě vedlejší výzkumné otázky (Jaký podíl prostoru věnovaného tématu reformy zdravotnictví v deníku Právo ve sledovaném období představovala sdělení zpracovaná v rámci zpravodajských žánrů? a Jaký podíl prostoru věnovaného tématu reformy zdravotnictví v deníku Právo ve sledovaném období představovala sdělení zpracovaná v rámci publicistických žánrů?). Budu tedy posuzovat, zda byl v kompozici redakčního příspěvku použit zpravodajský, nebo publicistický žánr.
- Titulní článek vydání - tato proměnná mi pomůže najít odpověď na poslední z vedlejších výzkumných otázek (Jakou důležitost přikládal deník Právo informacím o tématu reformy zdravotnictví v jednotlivých sledovaných časových úsecích podle umístění sdělení na pozici titulního článku celého vydání?). Budu sledovat, zda byl redakční příspěvek (kódovací jednotka) umístěn na titulní stránce vydání a zda to bylo v pozici „otvíráku“ daného vydání deníku.

Pro odpověď na vedlejší výzkumnou otázku - Jakou důležitost přikládal deník Právo informacím o tématu reformy zdravotnictví v jednotlivých sledovaných časových úsecích podle umístění sdělení na předních stranách jednotlivých vydání? - budu moci využít informace zadané v identifikační proměnné číslo stránky. Podrobný postup práce s proměnnými popíšu v praktické části práce.

3.2.9 Postup při komparaci

Vzorky deníku Právo analyzované podle určených časových úseků bude po samotné analýze třeba vyhodnotit a výsledky zpracovat ve srovnávací části práce. Pomocí této komparace budu zjišťovat, ve kterém zvoleném časovém úseku věnoval deník více prostoru informování o tématu zdravotnické reformy. Základní výstupy analýzy sledovaných vzorků budu porovnávat dle jednotlivých kategorií podle toho, kterou z otázek chci komparací zodpovědět. Pro splnění hlavního cíle práce musím mít k dispozici výsledky měření plochy kódovacích jednotek u všech tří sledovaných vzorků. Ty vložím do příslušné tabulky, bude však nutné pro úspěšné dokončení komparace zjistit také poměr plochy kódovacích jednotek k celkové ploše sledovaného vzorku (celkové ploše všech stran jednotlivých vydání ve sledovaném období s výjimkou regionálních stran). Srovnání procentuálního vyjádření poměru v grafu mi pomůže zodpovědět hlavní výzkumnou otázku.

Porovnávat budu rovněž výsledky analýzy, které se týkají dalších doplňkových oblastí výzkumu. Vložím je do připravených srovnávacích tabulek a budu hledat rozdíly a analogie v rámci jednotlivých srovnávaných oblastí.

3.3 Plán analýzy

Před samotnou analýzou bude důležité naplánovat si jednotlivé kroky, kterými chci v této práci postupovat od počátečního sesbírání vzorků tisku až po závěrečné shrnutí výsledků analýzy.

- Seskupit jednotlivé výtisky periodika určené pro analýzu a stanovit celkovou velikost zkoumaných vzorků z hlediska počtu stran.
- Přesně specifikovat všechny prvky analýzy.
- Určit podrobný postup vyhledávání kódovacích jednotek pomocí definovaných klíčových slov.
- Stanovit pravidla pro zadání informací o analytických proměnných.
- Připravit kódovací list ve formě tabulky pro záznam údajů o vzorku č. 1.

- Vybraný vzorek prozkoumat a identifikovat kódovací jednotky podle určeného postupu, vybrané jednotky zapsat do kódovacího listu, uvést rovněž všechny identifikační proměnné.
- K jednotlivým kódovacím jednotkám doplnit informace o analytických proměnných, změřit a provést výpočet plochy kódovací jednotky, stanovit žánr KJ a zjistit, zda se jedná o titulní text příslušného vydání deníku. Pokud ano, zaznamenat tuto skutečnost do tabulky.
- Ověřit zadané informace o analytických proměnných na stanovená pravidla. Informace, které nejsou v souladu se stanovenými pravidly, vyřadit.
- Pro potřebu analýzy rozčlenit kódovací list na dílčí oblasti a provést vyhodnocení analýzy vzorku č. 2.
- Připravit kódovací list ve formě tabulky pro záznam údajů o vzorku č. 2.
- Vybraný vzorek prozkoumat a identifikovat kódovací jednotky podle určeného postupu, vybrané jednotky zapsat do kódovacího listu, uvést rovněž všechny identifikační proměnné.
- K jednotlivým kódovacím jednotkám doplnit informace o analytických proměnných, změřit a provést výpočet plochy kódovací jednotky, stanovit žánr KJ a zjistit, zda se jedná o titulní text příslušného vydání deníku. Pokud ano, zaznamenat tuto skutečnost do tabulky.
- Ověřit zadané informace o analytických proměnných na stanovená pravidla. Informace, které nejsou v souladu se stanovenými pravidly, vyřadit.
- Pro potřebu analýzy rozčlenit kódovací list na dílčí oblasti a provést vyhodnocení analýzy vzorku č. 2.
- Připravit kódovací list ve formě tabulky pro záznam údajů o vzorku č. 3.
- Vybraný vzorek prozkoumat a identifikovat kódovací jednotky podle určeného postupu, vybrané jednotky zapsat do kódovacího listu, uvést rovněž všechny identifikační proměnné.

- K jednotlivým kódovacím jednotkám doplnit informace o analytických proměnných, změřit a provést výpočet plochy kódovací jednotky, stanovit žánr KJ a zjistit, zda se jedná o titulní text příslušného vydání deníku. Pokud ano, zaznamenat tuto skutečnost do tabulky.
- Ověřit zadané informace o analytických proměnných na stanovená pravidla. Informace, které nejsou v souladu se stanovenými pravidly, vyřadit.
- Pro potřebu analýzy rozčlenit kódovací list na dílčí oblasti a provést vyhodnocení analýzy vzorku č. 3.
- Vytvořit srovnávací tabulky všech tří analyzovaných vzorků pro komparaci.
- Zapsat hodnoty do příslušných srovnávacích tabulek a provést výpočty.
- Vyhodnotit komparaci a vyvodit závěry k jednotlivým tabulkám.
- Shrnout výsledky celé analýzy.

4 Praktická část výzkumu

4.1 Analytická část

V této části práce se dostávám k samotnému výzkumu, tedy k jeho praktické části, kterou zahájím analýzou. Nejprve si definuji jednotlivé prvky plánované analýzy, následuje realizace vlastní analýzy zkompletovaných vzorků tisku podle metody, kterou jsem podrobně popsal v předchozí části práce.

4.1.1 Zkoumaný vzorek a kódovací jednotka

Zkoumaný vzorek

VZOREK = strany všech celostátních vydání deníku Právo s výjimkou stran regionálního zpravodajství.

VELIKOST ZKOUMANÉHO VZORKU = všechny strany celostátních vydání deníku Právo v období od 1. 1. 2008 do 31. 3. 2008.

Vzorek je členěn do 3 samostatně zkoumaných částí: Vzorek DP_01 sleduje strany deníku Právo v období od 1. 1. 2008 do 31. 1. 2008, Vzorek DP_02 v období od 1. 2. 2008 do 29. 2. 2008 a Vzorek DP_03 v období od 1. 3. 2008 do 31. 3. 2008.

Kódovací jednotka

V tabulkách je kódovací jednotka označována zkráceně KJ.

KÓDOVACÍ JEDNOTKA = redakční příspěvek, článek zalomený spolu s fotografií (grafem, tabulkou či jiným grafickým prvkem), samostatná fotografie (graf, tabulka apod.) s popiskem, s vlastním titulkem i bez něj

SYSTEM ROZLIŠENÍ KJ = jednotky jsou číslovány vzestupně podle pořadí, v jakém se vyskytují ve zkoumaném vzorku.

Vyhledávání kódovacích jednotek

Kódovací jednotky budou ve vzorku vyhledávány podle klíčových slov, která budou postupně hledána v titulcích redakčních příspěvků, v nadtitulcích a podtitulcích, v perexu, v čele textu neboli v leadu (prvním odstavci textu) a ve vlastním textu příspěvků. Pro výběr a zařazení kódovací jednotky bude základním kritériem nalezení klíčového slova ve Vzorku DP_01 nebo Vzorku DP_02 nebo Vzorku DP_03. Relevantní klíčová slova jsou detailně rozepsána v kapitole 3.2.7 Definice klíčových slov. Přesný postup pro vyhledávání klíčových slov v analyzovaných vzorcích je popsán v Příloze č. 1.

Proměnné

Identifikační a analytické proměnné byly popsány v předchozí části této práce v kapitole 3.2.8 Definice proměnných. V analytické části práce jsou jednotlivé proměnné uváděny pod samostatnými čísly, mají svou terminologii a zde uvádím také jejich podrobnou specifikaci.

Identifikační proměnné

1	Datum	datum vydání zkoumané KJ (formát = datum)
2	Číslo stránky	číslo stránky, na níž byla KJ uveřejněna, tedy číslo nacházející se v záhlaví tiskové strany, na níž je KJ otištěna (formát = číslo)
3	Titulek	text plného znění titulku zkoumané KJ (formát = text)
4	Klíčové slovo	první nalezené klíčové slovo v textu zkoumané KJ, pomocí tohoto slova byla KJ zařazena do analýzy (formát = text)
5	Nález	místo výskytu prvního nalezeného klíčového slova (formát = text)

Analytické proměnné

6	Plocha	vypočtená plocha KJ (formát = cm^2), výpočet popsán v Příloze č. 2

7	Žánr	žánr použitý ve zkoumané KJ (formát = text)
8	Titulní čl. vydání	uvedení, zda se KJ ve vydání nachází na nejdůležitější pozici titulního článku vydání (formát = text)

Podrobně jsou pravidla pro zadávání informací o analytických proměnných včetně výpočtu plochy KJ uvedena v Příloze č. 2.

4.1.2 Popis analýzy

Při postupu jednotlivých kroků v průběhu vlastní analýzy jsem se opíral o stanovený rozpis, který je uveden v kapitole 3.3 Plán analýzy. V první fázi bylo nutné nejprve definovat velikost všech tří zkoumaných vzorků, kterou jsem určil výpočtem všech zkoumaných stran celostátního vydání deníku Právo a také výpočtem jejich plochy samostatně u všech tří definovaných vzorků. Tyto výpočty uvádím v Příloze č. 3.

V dalších krocích jsem zkoumal Vzorek DP_01 a vyhledával v něm kódovací jednotky na základě stanovené metodiky. Veškeré relevantní údaje o vybraných KJ jsem zaznamenával do kódovacího listu, přičemž jsem ověřoval správnost provedených výpočtů a pro lepší přehlednost je zaokrouhlil na celá čísla. Kontroloval jsem také informace o analytických proměnných v souladu s postupem popsáným v Příloze č. 2. Některé KJ musely být z kódovacího listu při bližší kontrole vyřazeny, protože se vzhledem k mému výzkumu ukázaly být irelevantní. Nejčastěji šlo o KJ, které sice obsahovaly hledaná klíčová slova, ale po detailním studiu kontextu se vztahovaly k reformě zdravotnictví v Maďarsku, nikoliv k české reformě. Kompletní kódovací list Vzorku DP_01 je zařazen v Příloze č. 4.

Totožný postup při vyhledávání kódovacích jednotek a záznamu o nich jsem použil i ve zbývajících dvou částech výzkumu, tedy u Vzorku DP_02 a Vzorku DP_03. Podrobně zpracované kódovací listy pro oba uvedené vzorky jsou zařazeny v Příloze č. 5 (DP_02), respektive v Příloze č. 6 (DP_03).

4.1.3 Vzorek DP_01

Sesbírané výtisky, ve kterých jsem vyhledával KJ reprezentující Vzorek DP_01, představují objem 26 vydání deníku Právo. Po vyloučení regionálních stran jsem analyzoval celkem 580 stran, což je plocha o velikosti 569 560 cm². Do prvního vzorku bylo po analýze jednotlivých stran vydání deníku Právo ve sledovaném období od 1. 1. 2008 do 31. 1. 2008 zařazeno celkem 62 kódovacích jednotek, které souborně představují plochu 9 178 cm² na stránkách zkoumaných novin.

Klíčová slova, podle nichž jsem vybíral KJ zařazované do tohoto vzorku, jsem nacházel ve 29 případech v titulcích redakčních příspěvků, v 1 případě v podtitulku, v 11 případech v leadu a ve zbývajících 21 případech ve vlastním textu příspěvků. Z pohledu žánrového rozlišení zkoumaných KJ převažovaly zpravodajské texty nad publicistickými v poměru 42 ku 20. Na titulní stránce jednotlivých posuzovaných vydání se téma reformy objevilo 13krát, z čehož 3krát to bylo na pozici titulního článku vydání.

Počet KJ	Nález kl. slova (6)	Plocha (7)	Žánr (8)	Umístění na titulní stránce	Z toho titulní čl. vydání (9)
62	Titulek 29 x Podtitulek 1 x Lead 11 x Vl. text 21 x	9 178 cm ²	Z 42 x P 20 x	13 x	3 x

4.1.4 Vzorek DP_02

Kódovací jednotky zařazené do souboru Vzorek DP_02 jsem vyhledával na stránkách 25 vydání deníku Právo, která vyšla v měsíci únoru 2008. Po vyloučení regionálních stran jsem analyzoval celkem 554 stran, což je plocha o velikosti 544 028 cm². Do druhého vzorku bylo po analýze jednotlivých stran vydání deníku Právo ve sledovaném období od 1. 2. 2008 do 29. 2. 2008 zařazeno celkem 48 kódovacích jednotek, které souborně představují plochu 5 631 cm² na stránkách posuzovaného periodika.

Klíčová slova pro identifikaci KJ zařazovaných do tohoto vzorku jsem objevil v 18 případech v titulcích redakčních příspěvků, v 1 případě v podtitulku, ve 12 případech v leadu a ve zbývajících 17 případech ve vlastním textu příspěvků. Z pohledu žánrového rozlišení zkoumaných KJ převažovaly zpravodajské texty nad publicistickými v poměru 34 ku 14. Na

titulních stránkách tohoto souboru únorových vydání se téma reformy objevilo 3krát, z čehož 1krát to bylo na pozici titulního článku vydání.

Počet KJ	Nález kl. slova (6)	Plocha (7)	Žánr (8)	Umístění na titulní stránce	Z toho titulní čl. vydání (9)
48	Titulek 18 x Podtitulek 1 x Lead 12 x Vl. text 17 x	5 631 cm ²	Z 34 x P 14 x	3 x	1 x

4.1.4 Vzorek DP_03

V měsíci březnu roku 2008 vyšel deník Právo celkem ve 26 dnech, v tomto souboru vydání zkoumaného periodika jsem vyhledával KJ, které jsem zařadil do vzorku s označením Vzorek DP_03. Po vyloučení regionálních stran jsem analyzoval celkem 580 stran, což je plocha o velikosti 569 560 cm². Do třetího vzorku bylo po analýze jednotlivých stran vydání deníku Právo ve sledovaném období od 1. 3. 2008 do 31. 3. 2008 zařazeno celkem 61 vyhledaných kódovacích jednotek, které souborně představují plochu 8 624 cm² na stránkách zkoumaného tištěného titulu.

Klíčová slova, s jejichž pomocí jsem vybíral KJ, které jsem následně zařazoval do tohoto vzorku, jsem objevil ve 25 případech v titulcích redakčních příspěvků, ve 2 případech v podtitulku, v 10 případech v leadu a ve zbývajících 24 případech ve vlastním textu příspěvků. Soustředím-li se na žánrové zařazení zkoumaných KJ, převažovaly zpravodajské texty nad publicistickými v poměru 35 ku 26. Na titulních stránkách tohoto souboru březnových vydání se téma reformy objevilo 7krát, z toho 1krát to bylo na pozici titulního článku vydání.

Počet KJ	Nález kl. slova (6)	Plocha (7)	Žánr (8)	Umístění na titulní stránce	Z toho titulní čl. vydání (9)
61	Titulek 25 x Podtitulek 2 x Lead 10 x Vl. text 24 x	8 624 cm ²	Z 35 x P 26 x	7 x	1 x

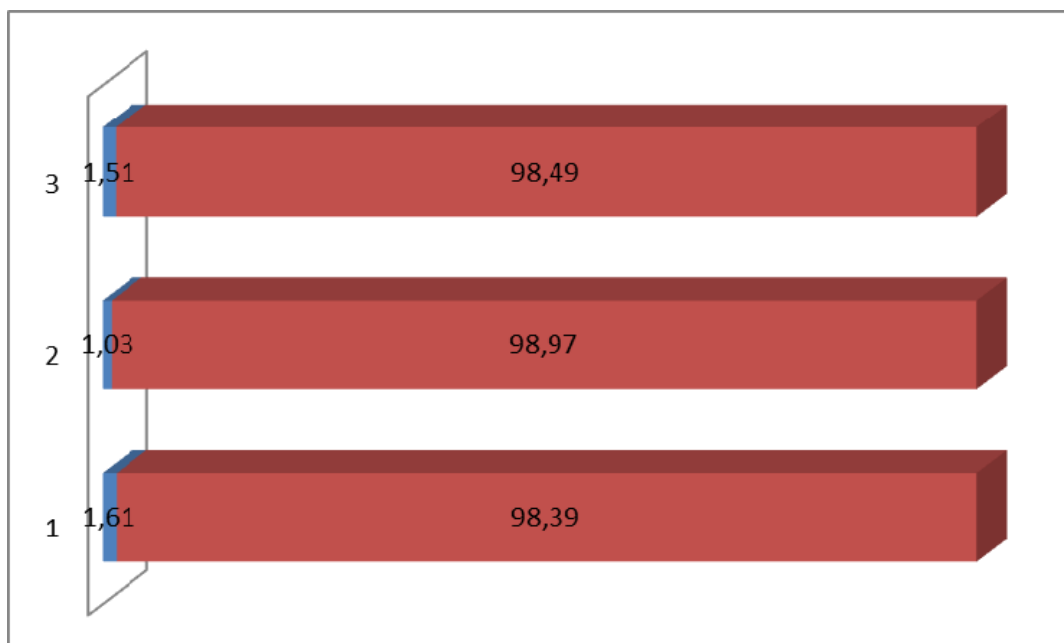
4.2 Komparace

Další částí mé práce bude srovnání výsledků za jednotlivá období, které jsem shrnul v předcházející analytické části. Výsledky analýzy jednotlivých vzorků porovnam v přehledných tabulkách a grafech. Tato srovnání mi poslouží jako výchozí zdroj informací pro zodpovězení výzkumných otázek definovaných pro tuto práci. Pro každou srovnávací tabulku nebo graf uvedu komentář a závěr, ve kterém odpovím na otázky definované v teoretické části výzkumu.

4.2.1 Srovnání množství informací o tématu reformy

Při porovnávání množství informací, které byly v jednotlivých samostatně sledovaných obdobích na stránkách deníku Právo přinášeny k tématu reformy zdravotnictví, budu vycházet z údajů získaných předchozí analýzou souborů Vzorek DP_01, Vzorek DP_02 a Vzorek DP_03. Pro tuto komparaci použiji údaje o celkové ploše nalezených kódovacích jednotek, které jsem zařadil do příslušných vzorků, a také údaje o celkové ploše celostátních stran ve vydáních deníku ve sledovaných časových úsecích, kterou uvádím v Příloze č. 3. Tyto hodnoty poslouží k výpočtu procentuálního využití prostoru deníku pro informace o tématu zdravotnické reformy v jednotlivých sledovaných kalendářních měsících.

Graf č. 1 – Podíl plochy věnované tématu reformy zdravotnictví vzhledem k celkové ploše deníku podle jednotlivých sledovaných časových úsecích

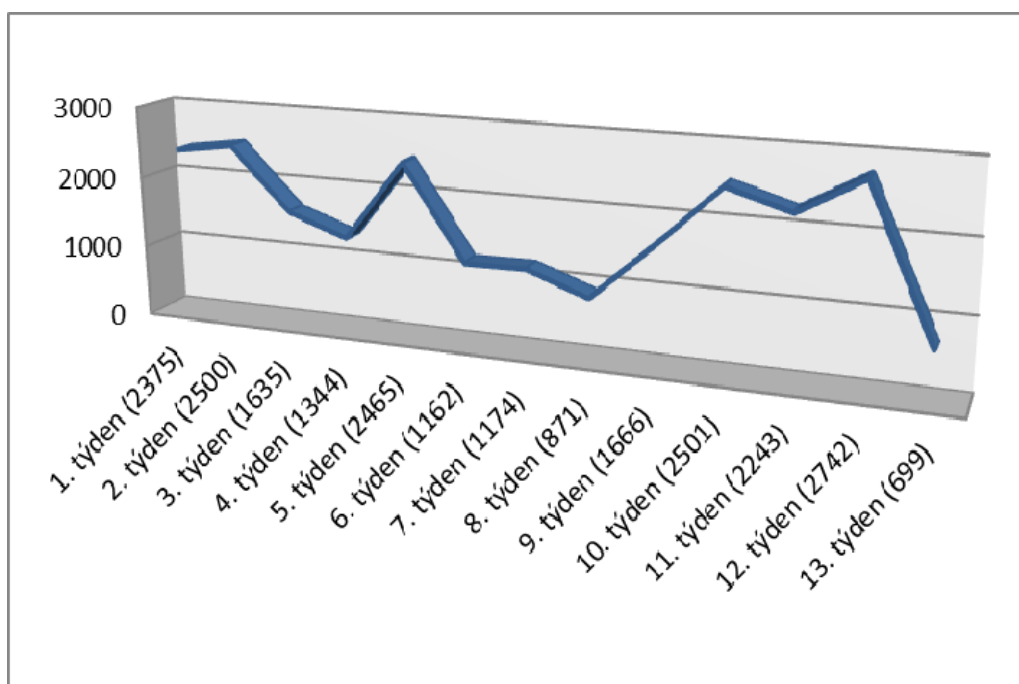

V Grafu č. 1 je přehledně znázorněno využití plochy celostátních stran deníku Právo pro informace o reformě českého zdravotnictví, přičemž 100 % představuje celková plocha stran zařazených ve vydáních ve sledovaných časových úsecích. Sloupec označený číslem 1 představuje Vzorek DP_01 (leden 2008), sloupec číslo 2 Vzorek DP_02 (únor 2008) a sloupec číslo 3 Vzorek DP_03 (březen 2008).

Největší část možné plochy využil deník právo pro příspěvky týkající se tématu reformy českého zdravotnictví v měsíci lednu, vyhledané KJ představují 1,61% celkové plochy stran. V únoru byla tato plocha naopak využita pro informace o reformě nejméně ze sledovaných měsíců (1,03%). Měsíc březen se pak z pohledu využití stran blíží lednovým výsledkům (1,51%).

Vývoj zájmu deníku Právo o téma zdravotnické reformy mohou demonstrovat rovněž v grafu, který postupně sleduje jednotlivé týdny prvního čtvrtletí roku 2008.

Graf č. 2 – Vývoj plochy (v cm²) věnované tématu reformy v jednotlivých týdnech období leden až březen 2008

Graf č. 2 popisuje vývoj zájmu deníku Právo o téma reformy českého zdravotnictví v jednotlivých týdnech první čtvrtiny roku 2008, která je našim sledovaným obdobím. Ve všech zkoumaných týdnech vyšel deník vždy šestkrát od pondělí do soboty. Pouze v 1. týdnu vyšel jen čtyřikrát, neboť začátek roku připadl na úterý a první denní tisk tak vyšel až ve středu 2. 1. Ve 13. týdnu vyšel deník pouze pětkrát, protože na pondělí 24. 3. připadlo

Velikonoční pondělí a byl tedy sváteční den. Do grafu jsem záměrně nezařadil 14. týden roku, do kterého ze sledovaného období zasahuje měsíc březen pouze jedním dnem (pondělí 31. 3.), a údaj by tak o ničem nevyprávěl.

Z uvedených dat je zřejmé, že se zájem o téma reformy nejsilněji projevoval na stránkách deníku Právo v prvních dvou lednových týdnech (přestože šlo v součtu o 10 dnů) a dalším silným obdobím byl z tohoto pohledu 10. až 12. týden roku, kdy se v Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR projednávala některá opatření reformy, zejména pak oblast regulačních poplatků ve zdravotnictví zavedených na začátku roku 2008.

4.2.3 Srovnání použitých žánrů

V Tabulce č. 1 předkládám komparaci výsledků analýzy všech tří zvolených vzorků z pohledu využití zpravodajských nebo publicistických žánrů v rámci redakčních textů, které byly identifikovány na základě klíčových slov jako KJ relevantní pro tento výzkum.

Tabulka č. 1 – Komparace výsledků analýzy jednotlivých vzorků z pohledu žánrového rozčlenění KJ zařazených do výzkumu

Použitý žánr	Vzorek DP_01	Vzorek DP_02	Vzorek DP_03
Zpravodajství	42	34	35
Publicistika	20	14	26

Tabulka č. 1 potvrzuje předpoklad, že pro informování o tématu zdravotnické reformy využíval deník Právo ve sledovaném období častěji zpravodajské žánry (celkem 111 KJ) než žánry publicistické (celkem 60 KJ). Z uvedených údajů je rovněž patrné, že i přes jasnou převahu zpravodajských žánrů publicistické žánry v čase posilovaly (v lednu 20 KJ, v březnu 26 KJ). Přesto zpravodajské texty při informování Práva o reformě dominují.

4.2.4 Srovnání umístění KJ na předních stranách vydání

Na základě předchozích výsledků analýzy můžeme rovněž provést komparaci těchto výsledků z pohledu umístění redakčních příspěvků, které se váží k tématu reformy českého zdravotnictví, na titulní stránce jednotlivých vydání a také na pozici titulního textu

vydání, který je v žurnalistickém žargonu označován jako „otvírák“, tedy nejdůležitější, obsahově nejvýznamnější článek z pohledu redakce daného periodika.

Tabulka č. 2 – Komparace výsledků analýzy jednotlivých vzorků z pohledu umístěných KJ zařazených do výzkumu na titulních stranách a na pozici titulního článku vydání

Použitý žánr	Vzorek DP_01	Vzorek DP_02	Vzorek DP_03
Umístění KJ na titulní stránce	13	3	7
Z toho jako titulní čl. vydání	3	1	1

Ze srovnání údajů sesbíraných v jednotlivých sledovaných obdobích je patrné, že největší význam z pohledu řazení textu na redakčních stranách přikládal deník Právo tématu reformy zdravotnictví v měsíci lednu. V tomto období se téma reformy objevilo na titulní straně celkem 13krát, druhý v pořadí je březen, kdy se téma na titulní straně deníku objevilo celkem 7krát. Téma reformy otvíralo vydání deníku Právo nejčastěji v lednu, a to celkem 3krát z celkových 26 lednových vydání. V únoru a březnu to pak bylo vždy v jednom vydání z celkových 25, respektive 26 vydání v měsíci. Částečně se tak potvrzuje předpoklad, že význam tématu vyjádřený umístěním na titulní stránce deníku v čase oslabuje.

5 Výsledky analýzy

V metodologické části této práce jsem si ještě před zahájením praktické části výzkumu stanovil výzkumné otázky a definoval také pracovní hypotézy, které měl provedený výzkum potvrdit nebo vyvrátit. Nyní jednotlivé popsané hypotézy postupně porovnám s výsledky výzkumu a zároveň přikročím i ke shrnutí výsledků analýzy.

Hypotéza A: Nejvíce prostoru věnuje deník Právo tématu reformy českého zdravotnictví v prvním ze stanovených časových úseků (v kalendářním měsíci) po zavedení úvodního opatření reformy.

Při stanovování této hypotézy jsem vycházel z předpokladu, že pro deník Právo (stejně tak jako i pro jiná média) bude téma zdravotnické reformy nejživější bezprostředně po zavedení regulačních poplatků, jejichž uvedení do praxe bylo odstartováno na začátku sledovaného období zahájením platnosti zákona o stabilizaci veřejných rozpočtů. Na základě tohoto předpokladu jsem pro celou výzkumnou práci volil i sledované období.

Tuto hypotézu mohu s jistotou potvrdit. V prvním stanoveném časovém úseku od 1. 1. do 31. 1. 2008 zveřejnil deník celkem 62 redakčních příspěvků s obsahem vztahujícím se k tématu reformy zdravotnictví, což bylo výrazně více, než ve druhém zkoumaném úseku (únor 2008 - 48 příspěvků) a jen o málo více, než v úseku třetím (březen 2008 - 61 příspěvků). Co do velikosti plochy věnované tématu reformy v porovnání s celkovou plochou deníku ve sledovaných úsecích byl měsíc leden na první pozici o desetinu procenta před březnovým obdobím a pět desetin procenta před únorovým.

Hypotéza B: V dalších dvou stanovených časových úsecích (v kalendářních měsících) bude zájem deníku Právo o téma reformy postupně klesat, což se projeví menším prostorem věnovaným tématu ve druhém časovém úseku oproti prvnímu a ve třetím časovém úseku oproti prvnímu a druhému.

Tato hypotéza vycházela z předpokladu, že zájem médií o konkrétní téma se vzorcem času postupně slábne a že původně podrobně sledované téma s postupem událostí upadá do pozadí a je sledováno dál jen v menší míře.

Tuto hypotézu nemohu s jistotou potvrdit. Na základě výsledků analýzy deníku Právo se potvrdila teorie vycházející z předpokladu, že se mediální témata vracejí do popředí zájmu v kruzích. Každé téma má navíc svůj vývoj, což se projevilo rovněž u tématu reformy

zdravotnictví. Zatímco v únoru podle původního předpokladu výrazně pokles počet redakčních příspěvků o reformě a zmenšila se rovněž plocha věnovaná tématu na stránkách deníku Právo, v březnu tento trend nepokračoval a naopak zájem o téma vzrostl a tím vzrostla i plocha věnovaná informacím o něm.

Hypotéza C: Nejvíce prostoru bude v deníku Právo tématu reformy věnováno bezprostředně po zavedení úvodního opatření reformy, tedy v prvních dvou sledovaných týdnech.

Definici této hypotézy jsem stanovil na základě předpokladu, že téma reformy bude nejvíce živé právě bezprostředně po zavedení regulačních poplatků, které prostor pro zpravodajství v médiích zaplňovalo střety obhájců reformy s jejími kritiky, a také názory laiků i odborné veřejnosti ve značné míře.

Tuto hypotézu nemohu s jistotou potvrdit. V prvních dvou lednových týdnech sice plocha představovaná redakčními příspěvky k tématu reformy představovala v součtu prostor o velikosti 4 875 cm² (a to i přes skutečnost, že noviny v těchto dvou týdnech vyšly pouze desetkrát), nejsilnější ale z tohoto pohledu byl 12. a 11. týden, tedy období měsíce března, kdy téma obsadilo plochu o velikosti 4 985 cm². Důvodem byly aktuální události, které se vázaly ke sporům členů Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR o osud poplatků a celé reformy.

Hypotéza D: Při informování o reformě zdravotnictví bude deník Právo ve větší míře využívat zpravodajské žánry, méně pak žánry publicistické.

Hypotéza vychází z předpokladu, že deník Právo bude podávat informace o reformě častěji formou zpravodajských textů, v nichž mohou být lépe konfrontovány opačné názorové postoje názorových vůdců i veřejnosti na tuto problematiku.

Tuto hypotézu mohu s jistotou potvrdit. Ve všech třech sledovaných časových úsecích převažovaly v relevantních redakčních příspěvcích zpravodajské žánry před publicistickými, přičemž zpravodajské texty představovaly bezmála 65% do výzkumu zařazených textů.

Hypotéza E: V prvním ze sledovaných časových úseků bude deník Právo tématu reformy přikládat větší důležitost, než ve druhém a třetím časovém úseku. Téma se tak bude častěji objevovat na titulních stranách v jednotlivých vydáních, ve druhém a třetím sledovaném časovém úseku pak méně často.

Tuto hypotézu jsem definoval na základě již dříve zmíněného předpokladu, že téma reformy zdravotnictví bude z pohledu deníku i jeho čtenářů více živě bezprostředně po jejím odstartování v podobě zákonné normy.

Tuto hypotézu mohu s jistotou potvrdit. Redakční příspěvek věnující se tématu zdravotnické reformy se v lednu na titulní stránce deníku Právo objevil celkem ve 13 případech, zatímco v únoru a březnu dohromady pouze v 10 případech.

Hypotéza F: V prvním sledovaném časovém úseku bude deník Právo tématu reformy přikládat větší důležitost, což se projeví v častějším umístění sdělení, která souvisejí s tématem, na pozici titulního článku celého vydání. Ve druhém a třetím sledovaném úseku bude postupně četnost sdělení, která se vážou k reformě, na pozici titulního článku vydání klesat.

Při formulaci této hypotézy jsem vycházel z předpokladu, že bezprostředně po zavedení regulačních poplatků ve zdravotnictví, které byly dosud nejvýraznějším krokem reformy českého zdravotnického systému, bude deník právo klást na toto téma velký důraz, který se projeví i v umístění relevantních příspěvků na pozici úvodního článku celého vydání. Se vzorcem času pak bude téma z nejdůležitějších pozic v novinách ustupovat.

Tuto hypotézu mohu potvrdit jen částečně. Téma reformy se v lednu skutečně na pozici titulního článku vydání ocitlo nejčastěji v porovnání s dalšími sledovanými měsíci, a to hned ve třech případech. V únoru bylo téma reformy hlavním textem vydání jen jednou, ale v březnu shodně také jednou. Z toho lze usuzovat, že sledovaný vzorek byl pro přesvědčivé potvrzení či vyvrácení této hypotézy patrně příliš omezený a bylo by třeba tento aspekt posuzovat v rámci delšího časového úseku.

Shrnutí výsledků analýzy

Ze šesti stanovených pracovních hypotéz se výzkumem nepodařilo s jistotou potvrdit platnost dvou hypotéz.

Analýza prokázala, že ve stanovených časových úsecích (v kalendářních měsících) zájem deníku Právo o téma reformy postupně neklesal, což se mělo projevit menším prostorem věnovaným tématu ve druhém časovém úseku oproti prvnímu a ve třetím časovém úseku oproti prvnímu a druhému. Oproti lednu skutečně deník v únoru věnoval tématu

reformy menší plochu, v březnu ovšem tento trend v rozporu s původním předpokladem mojí hypotézy nepokračoval a zájem o téma opět narůstal.

S jistotou nebylo možné potvrdit ani původní předpoklad, že nejvíce prostoru bude v deníku Právo tématu reformy věnováno bezprostředně po zavedení úvodního opatření reformy, tedy v prvních dvou sledovaných týdnech. Nejvíce prostoru totiž téma dostalo ve druhé polovině března, kdy sílily spory zastánců a odpůrců reformy. Úvodní dva týdny měsíce ledna byly z hlediska množství informací přináššených deníkem Právo o zdravotnické reformě druhým nejvytíženějším obdobím.

Jednu z formulovaných hypotéz bylo možné potvrdit pouze částečně.

Šlo o hypotézu vztahující se k otázce četnosti prezentace tématu reformy na pozici titulního článku celého vydání. Podle původního předpokladu se téma skutečně v prvním sledovaném časovém úseku objevilo jako úvodní text vydání nejčastěji, nenásledoval ale žádný postupný pokles četnosti příspěvků o reformě jako titulního textu vydání. Vzorek, který vzešel z analýzy, byl příliš malý pro relevantní posouzení tohoto aspektu.

Tři ze šesti definovaných pracovních hypotéz analýza provedená v rámci této diplomové práce s jistotou potvrdila.

Podářilo se potvrdit předpoklad, že o reformě bude deník Právo na největší ploše svých stran referovat v měsíci lednu po zavedení regulačních poplatků. Potvrzena byla rovněž větší míra využití zpravodajských žánrů pro informování o tématu reformy. Analýza také prokázala, že v prvním sledovaném časovém úseku se téma reformy častěji objevovalo na titulní stránce jednotlivých vydání deníku Právo, v dalších zkoumaných obdobích pak zpravodajství o reformě ustupovalo na další redakční strany.

6 Závěr

Výsledky předloženého výzkumu dokladují způsob, jakým se v časové ose vyvíjejí celospolečenská témata zprostředkovaná v rámci mediální produkce. Na počátku formulace výchozí hypotézy provedené analýzy existoval předpoklad, že deník Právo využije pro informování o tématu reformy českého zdravotnictví ze zkoumaného časového období největší prostor v jeho prvním úseku. Tento předpoklad vycházel z faktu, že se na počátku zkoumaného období odehrála významná událost v historii reformy českého zdravotnictví, kdy bylo zákonem do praxe uvedeno první opáření této reformy v podobě regulačních poplatků, které byly v počátku nastaveny plošně s dopadem na celou českou populaci. Na základě toho bylo také definováno relevantní časové období pro výzkum v rámci této diplomové práce. Prováděná analýza postupně potvrzovala předpoklad formulovaný ve výchozí pracovní hypotéze a přinesla tak očekávané závěry z hlediska absolutního množství přinášených informací vyjádřených číselně v rozsahu plochy věnované tématu na stránkách deníku Právo. Následná komparace analýzy jednotlivých zkoumaných vzorků tuto výchozí pracovní hypotézu potvrdila, a to i s ohledem na celkový prostor, který byl v analyzovaném periodiku v jednotlivých zkoumaných úsecích pro informování o tématu k dispozici.

Výzkum rovněž potvrdil, že bezprostředně po zásadní události, která se váže k monitorovanému celospolečenskému tématu, věnují média informacím o něm více výsadní pozice v rámci prostoru určeného pro hlavní zpravodajství dne. V prvním zkoumaném období se téma reformy objevovalo na titulní straně deníku Právo častěji, než v následujících obdobích, a totéž zjištění vyplynulo z výzkumu rovněž v oblasti umístování tématu na pozici hlavní zprávy dne.

Další doplňková zjištění, která z výzkumné části této diplomové práce vyplynula a která se týkala žánrů použitých při informování čtenářů deníku Právo o tématu reformy českého zdravotnictví, nepřinesla překvapivé závěry. Ačkoliv byl výzkum také v této části veden důsledně, pro formulaci zjištění s širším využitím v mediální praxi by patrně musel být proveden do větší hloubky. Fakt, že v praxi informování o zvoleném tématu převládaly ve všech sledovaných časových obdobích zpravodajské žánry, pouze potvrdil předchozí předpoklad o zastoupení jednotlivých žánrů ve zkoumaných textech.

Pro závěry, které by bylo možné snadněji zobecnit a uplatnit v širším kontextu analýzy mediálních obsahů, nepřináší práce zásadnější zjištění. Ta by snad mohla být odhalena v rámci výzkumu daného tématu v širším časovém úseku, který ovšem přesahuje možnosti autora této práce. Výsledky výzkumu provedeného v rámci této diplomové práce naznačují vývoj zvoleného tématu v rámci zpravodajství konkrétního média v čase.

7 Seznam použité literatury

1. BURTON G., JIRÁK J.: *Úvod do studia médií*. Brno: Barrister&Principál, 2001. ISBN 80-85947-67-6.
2. DISMAN, M.: *Jak se vyrábí sociologická znalost*. Praha: Karolinum, 1998. ISBN 80-7184-141-2.
3. JIRÁK, J., KÖPPLOVÁ, B. *Masová média a společnost*. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-466-3.
4. KUNCZIK, M. *Základy masové komunikace*. Praha: Karolinum, 1995. ISBN 80-7184-134-X.
5. McQUAIL, D. *Úvod do teorie masové komunikace*. 1. vyd. Praha: Portál, 1999. ISBN 80-7178-200-9.
6. OSVALDOVÁ, B., HALADA, J. a kol.: *Praktická encyklopedie žurnalistiky*. 2. vyd. Praha: Libri, 2002. ISBN 80-7277-108-6.
7. OSVALDOVÁ, B.: *Zpravodajství v médiích*. Praha: Karolinum, 2001. ISBN 80-246-0248-2.
8. REIFOVÁ, I. a kol.: *Slovník mediální komunikace*. Praha: Portál, 2004. ISBN 80-7178-926-7.
9. SCHULZ, W., SCHERER, H. a kol.: *Analýza obsahu mediálních sdělení*. 2. vyd. Praha: Karolinum, 2004. ISBN 80-246-0827-8.
10. TRAMPOTA, T.: *Zpravodajství*. Praha: Portál, 2006. ISBN 80-7367-096-8.

Internetové zdroje

JIRÁK, J.: *Média a jejich role ve společnosti*. Metodický portál: Články [online]. 10. 05. 2006. URL:

<<http://clanky.rvp.cz/clanek/c/Z/555/MEDIA-A-JEJICH-ROLE-VE-SPOLECNOSTI.html>>. (ISSN 1802-4785) [cit. 2011-04-02]

JIRÁK, J. *Média a politika*. Metodický portál: Články [online]. 10. 05. 2006. URL:
<<http://clanky.rvp.cz/clanek/c/z/556/MEDIA-A-POLITIKA.html>>. (ISSN 1802-4785)
[cit. 2011-04-02]

Deník Právo – oficiální webová prezentace. [online] URL:
<http://pravo.novinky.cz/inzerce/profil.php> [cit. 2011-05-16]

Marketing a média – mediální výzkum. [online] URL:
<http://www.mam.cz/download/economia/DOT/MAM/vyzkumy/mediaprojekt4a1Q2008.pdf> [cit. 2011-05-10]

7 Seznam tabulek a grafů

Tabulka č. 1. - Komparace výsledků analýzy jednotlivých vzorků z pohledu žánrového rozčlenění KJ zařazených do výzkumu

Tabulka č. 2 - Komparace výsledků analýzy jednotlivých vzorků z pohledu umístěných KJ zařazených do výzkumu na titulních stranách a na pozici titulního článku vydání

Graf č. 1 - Podíl plochy věnované tématu reformy zdravotnictví vzhledem k celkové ploše deníku podle jednotlivých sledovaných časových úsecích

Graf č. 2 - Vývoj plochy (v cm^2) věnované tématu reformy v jednotlivých týdnech období leden až březen 2008

8 Seznam příloh

Příloha č. 1: Postup při vyhledávání klíčových jednotek

Příloha č. 2: Pravidla pro zadání informací o analytických proměnných

Příloha č. 3: Výpočet plochy sledovaného vzorku

Příloha č. 4: kódovací list pro Vzorek DP_01

Příloha č. 5: kódovací list pro Vzorek DP_02

Příloha č. 6: kódovací list pro Vzorek DP_03

Přílohy

Příloha č. 1: Postup při vyhledávání klíčových jednotek

Vyhledávaná klíčová slova (v jednotném i množném čísle a v libovolném pádu)

- 16) reforma zdravotnictví
- 17) zdravotnická reforma
- 18) vládní reforma
- 19) reforma
- 20) poplatky ve zdravotnictví
- 21) poplatky u lékaře
- 22) regulační poplatky
- 23) poplatky
- 24) ministerstvo zdravotnictví
- 25) ministr zdravotnictví
- 26) zákon o stabilizaci veřejných rozpočtů
- 27) Julínek (Tomáš Julínek)
- 28) Rath (David Rath)
- 29) Topolánek (Mirek Topolánek)
- 30) Paroubek (Jiří Paroubek)

Postup při vyhledávání klíčových slov

Postupně budou prozkoumány tyto části příspěvku:

1. hlavní titulek, pokud nenalezeno
2. nadtitulek, pokud nenalezeno
3. podtitulek, pokud nenalezeno
4. perex, pokud nenalezeno
5. lead, pokud nenalezeno
6. vlastní text příspěvku

Po nalezení některých klíčových slov (např.: Julínek, Rath, Topolánek, Paroubek, reforma, poplatky, ministr zdravotnictví, ministerstvo zdravotnictví, zákon o stabilizaci veřejných rozpočtů) bude třeba v textu vyhledat i další klíčová slova, která prokáží spojení textu s hledaným tématem a potvrdí oprávněnost jeho zařazení do zkoumaného vzorku.

Příloha č. 2: Pravidla pro zadání informací o analytických proměnných

Plocha kódovací jednotky (6)

Informace obsažená v této proměnné – plocha KJ.

Výpočet se provádí násobením šířky a výšky rámečku příspěvku (KJ) v centimetrech. Rámeček je měřen od nadpisu příspěvku (titulek, popřípadě naditulek) po konec sazebního obrazce příspěvku. Je-li součástí zalomení příspěvku fotografie (popřípadě jiný grafický prvek), je příspěvek měřen včetně tohoto prvku.

Výpočet plochy KJ – šířka v cm X výška v cm, výsledek je uveden v cm².

Poznámka: deník Právo vycházel ve sledovaném období ve standardním formátu A3 (rozměry sazebního obrazce 25,5 x 38,5 cm).

Žánr KJ (7)

Informace obsažená v této proměnné – typ použitého žánru.

Ověření správnosti určení žánrů dle odborné literatury.

Titulní článek vydání (8)

Informace obsažená v této proměnné – umístění KJ na pozici úvodního článku celého vydání.

Při vyhledávání KJ je třeba brát zřetel i na tento ukazatel. Pokud je tedy KJ, kterou zařazují do vzorku, na pozici titulního článku příslušného vydání periodika, je nutné provést o tom záznam do příslušné kolonky kódovacího listu.

Příloha č. 3: Výpočet plochy sledovaného vzorku

V této příloze je popsán výpočet celkové plochy pro jednotlivé sledované vzorky rozdělené podle stanovených časových období (kalendářních měsíců).

Sledované časové období	Počet zkoumaných stran v jednotkách	Plocha zkoumaných stran v cm ²
1.1. - 31.1. 2008 (Vzorek DP_01) celkem vyšlo 25 vydání po 22 stranách (bez regionálních stran) a 1 vydání se 30 stranami (bez regionálních stran s přílohou o VŠ) (noviny nevyšly v termínech 1.1., 6.1., 13.1., 20.1. a 27.1.)	Výpočet: $25 \times 22 + 30$ = 580 stran	Výpočet: $25,5 \text{ cm} \times 38,5 \text{ cm} = 982 \text{ cm}^2$ 982×580 = 569 560 cm²
1.2. - 29.2. 2008 (Vzorek DP_02) celkem vyšlo 24 vydání po 22 stranách (bez regionálních stran) a 1 vydání s 26 stranami (bez regionálních stran) (noviny nevyšly v termínech 3.2., 10.2., 17.1. a 24.2.)	Výpočet: $24 \times 22 + 26$ = 554 stran	Výpočet: $25,5 \text{ cm} \times 38,5 \text{ cm} = 982 \text{ cm}^2$ 982×580 = 544 028 cm²
1.3. - 31.3. 2008 (Vzorek DP_03) celkem vyšlo 24 vydání po 22 stranách (bez regionálních stran) a 2 vydání po 26 stranách (bez regionálních stran) (noviny nevyšly v termínech 2.3., 9.3., 16.3., 23.3., 24.3. a 30.3.)	Výpočet: $24 \times 22 + 52 (2 \times 26)$ = 580 stran	Výpočet: $25,5 \text{ cm} \times 38,5 \text{ cm} = 982 \text{ cm}^2$ 982×580 = 569 560 cm²

Příloha č. 4: kódovací list č. 1 - Vzorek DP_01

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Vzorek DP_01	Datum	Číslo stránky	Titulek	Klíčové slovo	Název kl. slova	Plocha (cm ²)	Žánr	Titulní čl. vydání
KJ 1	2. 1. 2008	4	První den poplatků provázely v nemocnicích zmatky	poplatky	titulek	127	Zpravodajství	ne
KJ 2	2. 1. 2008	6	V překladu	reforma	vlastní text	135	Publicistika	ne
KJ 3	3. 1. 2008	1	Zavedení poplatků provázejí zmatky	poplatky	titulek	217	Zpravodajství	ne
KJ 4	3. 1. 2008	2	Za fronty na léky mohou novináři, řekl premiér	Topolánek	lead	37	Zpravodajství	ne
KJ 5	3. 1. 2008	6	Kam s poplatky	poplatky	titulek	116	Publicistika	ne
KJ 6	4. 1. 2008	3	Ministerstvo a Hovorka se přou, kdo může za chybu v zákoně	Julínek	podtitulek	152	Zpravodajství	ne
KJ 7	4. 1. 2008	3	Také vězni musí platit za lékaře	regulační poplatky	lead	50	Zpravodajství	ne
KJ 8	5. 1. 2008	1	Podpora stavebního spoření a úlevy daní na bydlení mají padnout	Topolánek	vlastní text	135	Zpravodajství	ne
KJ 9	5. 1. 2008	1	Obavy z poplatků posílily levici	poplatky	titulek	36	Zpravodajství	ne
KJ 10	5. 1. 2008	4	Rath: poplatky vytáhnou lidem z kapes až 12 miliard	Rath	titulek	118	Zpravodajství	ne
KJ 11	5. 1. 2008	4	Neprávem vybrané peníze nemocnice vrátí	poplatky ve zdravotnictví	lead	152	Zpravodajství	ne
KJ 12	5. 1. 2008	6	Zruší ústavní soudci parlament?	reforma	vlastní text	118	Publicistika	ne
KJ 13	5. 1. 2008	18	Oni jsou ochotni udělat úplně všechno, aby si udrželi moc, říká Jiří Paroubek	reforma	vlastní text	982	Publicistika	ne

Příloha č. 4: kódovací list č. 2 - Vzorok DP_01

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Vzorok DP_01	Datum	Číslo stránky	Titulek	Klíčové slovo	Nález kl. slova	Plocha (cm ²)	Žánr	Titulní čl. vydání
KJ 14	7. 1. 2008	1	Lidé se bojí zdražování, hledají, jak ušetřit	poplatky u lékaře	lead	169	Zpravodajství	ano
KJ 15	7. 1. 2008	2	Dryml: placení poplatků u dětí je asociální	poplatky	titulek	58	Zpravodajství	ne
KJ 16	7. 1. 2008	6	Grimasa z dávných časů	poplatky	vlastní text	100	Publicistika	ne
KJ 17	8. 1. 2008	4	Z bezdomovce poplatek u lékaře nevymůžete	poplatky	titulek	135	Zpravodajství	ne
KJ 18	8. 1. 2008	4	Stovky lidí si stěžují Ústavnímu soudu na vládní reformu	vládní reforma	titulek	62	Zpravodajství	ne
KJ 19	9. 1. 2008	3	Julínek je s vybiráním poplatků spokojen	Julínek	titulek	127	Zpravodajství	ne
KJ 20	10. 1. 2008	6	Proč, páni zákonodárci?	poplatky	vlastní text	46	Publicistika	ne
KJ 21	10. 1. 2008	7	CVVM: důvěru ztrácí hlavně Čunek a Nečas	ministr zdravotnictví	vlastní text	26	Zpravodajství	ne
KJ 22	11. 1. 2008	1	Čunkův návrat do vlády odložen	Topolánek	lead	144	Zpravodajství	ne
KJ 23	11. 1. 2008	4	Nebudu Julínkovým výběřčím asociálních daní	Julínek	titulek	135	Zpravodajství	ne
KJ 24	11. 1. 2008	15	Lidé poplatky u lékaře platí, bojí se exekuce	poplatky u lékaře	titulek	135	Zpravodajství	ne
KJ 25	11. 1. 2008	15	V lékárně se ptejte na ceny, ušetříte stokoruny	poplatky	lead	161	Zpravodajství	ne
KJ 26	11. 1. 2008	15	Z redakční pošty	reforma	vlastní text	133	Publicistika	ne

Příloha č. 4: kódovací list č. 3 - Vzorek DP_01

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Vzorek DP_01	Datum	Číslo stránky	Titulek	Klíčové slovo	Název kl. slova	Plocha (cm ²)	Žánr	Titulní čl. vydání
KJ 27	12. 1. 2008	1	Praktičtí lékaři na poplatcích vydělají statisíce korun	poplatky	titulek	101	Zpravodajství	ne
KJ 28	12. 1. 2008	8	Žena s novým srdcem a plicemi je už doma	poplatky	vlastní text	101	Zpravodajství	ne
KJ 29	12. 1. 2008	18	Máte smůlu, já ze svého postu jen tak neuteču, říká ministr Tomáš Julínek	Julínek	titulek	867	Publicistika	ne
KJ 30	15. 1. 2008	4	Nemocnice nechce poplatky ani od dárců krve	poplatky	titulek	33	Zpravodajství	ne
KJ 31	15. 1. 2008	6	Ústavní soud dělá mrtvého brouka	reforma	lead	118	Publicistika	ne
KJ 32	15. 1. 2008	16	Velký reformní podvod - a co bude potom	reforma	titulek	281	Publicistika	ne
KJ 33	16. 1. 2008	6	Pět způsobů, jak podržet vládu	Topolánek	vlastní text	216	Publicistika	ne
KJ 34	16. 1. 2008	6	Cínknutý batoh	Topolánek	vlastní text	118	Publicistika	ne
KJ 35	16. 1. 2008	5	Odbory: reforma ohrozí veřejné rozpočty	reforma	titulek	34	Zpravodajství	ne
KJ 36	17. 1. 2008	2	Máte slovo s Jílkovou dnes poprvé na ČT	poplatky	vlastní text	16	Zpravodajství	ne
KJ 37	17. 1. 2008	6	Jak snadné	Paroubek	vlastní text	91	Publicistika	ne
KJ 38	17. 1. 2008	2	Reforma ničí popularitu vládních politiků	reforma	titulek	127	Zpravodajství	ne
KJ 39	18. 1. 2008	9	Navrhujeme všechny poplatky ve zdravotnictví zrušit	poplatky ve zdravotnictví	titulek	152	Publicistika	ne

Příloha č. 4: kódovací list č. 4 - Vzorek DP_01

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Vzorek DP_01	Datum	Číslo stránky	Titulek	Klíčové slovo	Nález kl. slova	Plocha (cm ²)	Žánr	Titulní čl. vydání
KJ 40	18. 1. 2008	9	V ordinaci lékaře neplaťte víc, než musíte	regulační poplatky	lead	191	Zpravodajství	ne
KJ 41	18. 1. 2008	20	Problém vlády - snižovat daně nebo schodek	Topolánek	vlastní text	179	Publicistika	ne
KJ 42	19. 1. 2008	1	Výnos z poplatků nedají nemocnice na léčbu, ale na vyšší náklady	poplatky	titulek	79	Zpravodajství	ne
KJ 43	21. 1. 2008	6	Reforma živě	reforma	titulek	89	Publicistika	ne
KJ 44	22. 1. 2008	1	„Lékaři pro reformu“ chtějí zvýšit poplatky o 30 korun	reforma	titulek	110	Zpravodajství	ne
KJ 45	22. 1. 2008	5	Hašek: postup Ústavního soudu je nestandardní	zákon o stabilizaci veřejných rozpočtů	lead	75	Zpravodajství	ne
KJ 46	22. 1. 2008	6	Konec závaznosti	reforma zdravotnictví	vlastní text	110	Publicistika	ne
KJ 47	25. 1. 2008	9	U zubaře zaplatíme poplatek 30, ale i 90 korun	poplatky	titulek	152	Zpravodajství	ne
KJ 48	25. 1. 2008	9	Julínek už chystá další radikální změny	Julínek	titulek	152	Zpravodajství	ne
KJ 49	26. 1. 2008	1	Náskok ČSSD před ODS vzrostl na 10 procent	reforma	lead	95	Zpravodajství	ano
KJ 50	26. 1. 2008	18	Náš hlavní cíl není, aby se prezidentem nestal Václav Klaus, říká Vojtěch Filip	Paroubek	vlastní text	561	Publicistika	ne
KJ 51	29. 1. 2008	1	Julínek leží s těžkou bronchitidou	Julínek	titulek	66	Zpravodajství	ne
KJ 52	29. 1. 2008	4	Dnes začíná souboj o poplatky	poplatky	titulek	88	Zpravodajství	ne

Příloha č. 4: kódovací list č. 5 - Vzorek DP_01

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Vzorek DP_01	Datum	Číslo stránky	Titulek	Klíčové slovo	Nález kl. slova	Plocha (cm ²)	Žánr	Titulní čl. vydání
KJ 53	29. 1. 2008	6	Nezkrotná vláda	Topolánek	vlastní text	110	Publicistika	ne
KJ 54	29. 1. 2008	9	Spokojenost Čechů znatelně poklesla	reforma	vlastní text	83	Zpravodajství	ne
KJ 55	29. 1. 2008	19	Jsou reformy nezbytné? Přes 70 procent Čechů soudí, že ano	reforma	titulek	66	Zpravodajství	ne
KJ 56	30. 1. 2008	1	MMF počítá se stabilním růstem české ekonomiky	reforma	vlastní text	110	Zpravodajství	ne
KJ 57	30. 1. 2008	1	Politologové: duel byl sterilní	Topolánek	vlastní text	497	Zpravodajství	ano
KJ 58	30. 1. 2008	4	Lidovci chtějí koaliční jednání ke zdravotnictví	reforma	lead	46	Zpravodajství	ne
KJ 59	30. 1. 2008	5	Tři čtvrtiny lidí pro reformu zdravotnictví	reforma zdravotnictví	titulek	37	Zpravodajství	ne
KJ 60	31. 1. 2008	1	Většina lidí nevěří, že poplatky zlepší péči	poplatky	titulek	71	Zpravodajství	ne
KJ 61	31. 1. 2008	5	Koalice soukromých lékařů: vyšší poplatky	poplatky	titulek	42	Zpravodajství	ne
KJ 62	31. 1. 2008	6	Z mrakodrapu dolů	ministr zdravotnictví	vlastní text	108	Publicistika	ne

Příloha č. 5: kódovací list č. 1 - Vzorok DP_02

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Vzorok DP_02	Datum	Číslo stránky	Titulek	Klíčové slovo	Nález kl. slova	Plocha (cm ²)	Žánr	Titulní čl. vydání
KJ1	1. 2. 2008	1	Ústavní soud: daňová reforma platí	reforma	titulek	204	Zpravodajství	ano
KJ2	1. 2. 2008	3	Politici zvýšení poplatků většinou odmítají	poplatky	titulek	135	Zpravodajství	ne
KJ3	1. 2. 2008	6	Reforma: vyhodnoceno	reforma	titulek	110	Publicistika	ne
KJ4	1. 2. 2008	9	Poplatky diskreditují reformu zdravotnictví	poplatky	titulek	161	Publicistika	ne
KJ5	1. 2. 2008	9	Doklad o zaplacení jen na vyžádání	regulační poplatky	lead	66	Zpravodajství	ne
KJ6	1. 2. 2008	9	Za prevenci a povinné očkování se neplatí	poplatky ve zdravotnictví	lead	161	Zpravodajství	ne
KJ7	2. 2. 2008	6	V Ústavním soudu zuří ideologický boj	reforma	vlastní text	135	Publicistika	ne
KJ8	2. 2. 2008	19	Co se změní na výplatní pásce za leden	reforma	lead	169	Zpravodajství	ne
KJ9	6. 2. 2008	1	Recepty budou platit nejméně o dva dny až měsíce déle	poplatky	vlastní text	71	Zpravodajství	ne
KJ10	7. 2. 2008	9	Za odložené děti nemá kdo platit poplatky	poplatky	titulek	110	Zpravodajství	ne
KJ11	7. 2. 2008	10	I po dosažení limitu 5000 Kč platíme dál	regulační poplatky	lead	153	Zpravodajství	ne
KJ12	7. 2. 2008	10	Ostrý protest zubařů	poplatky	vlastní text	46	Publicistika	ne
KJ13	7. 2. 2008	10	Najít lékaře mají lidem zdravotní pojišťovny	ministr zdravotnictví	lead	91	Zpravodajství	ne

Příloha č. 5: kódovací list č. 2 - Vzorek DP_02

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Vzorek DP_02	Datum	Číslo stránky	Titulek	Klíčové slovo	Nález kl. slova	Plocha (cm ²)	Žánr	Titulní čl. vydání
KJ 14	7. 2. 2008	10	Jak vidí budoucnost zdravotnictví v České republice	ministr zdravotnictví	vlastní text	76	Publicistika	ne
KJ 15	7. 2. 2008	10	Z redakční pošty	poplatky	vlastní text	152	Publicistika	ne
KJ 16	8. 2. 2008	8	Odbory: Julínek chystá velkou loupež	Julínek	titulek	113	Zpravodajství	ne
KJ 17	8. 2. 2008	19	ČNB zvedla úroky na šestileté maximum	poplatky ve zdravotnictví	vlastní text	159	Zpravodajství	ne
KJ 18	9. 2. 2008	8	Růst cen v lednu byl nejvyšší od roku 1998	reforma	lead	191	Zpravodajství	ne
KJ 19	12. 2. 2008	5	Poplatky vyhánějí nemocné děti z léčebny	poplatky	titulek	140	Zpravodajství	ne
KJ 20	12. 2. 2008	5	Ve Sněmovně dnes o zrušení poplatků	poplatky	titulek	46	Zpravodajství	ne
KJ 21	13. 2. 2008	5	Sněmovna o poplatcích až dnes	poplatky	titulek	46	Zpravodajství	ne
KJ 22	13. 2. 2008	16	Levnější léky pomáhají více lidem	reforma zdravotnictví	vlastní text	510	Publicistika	ne
KJ 23	14. 2. 2008	17	Česko má snížit počty státních zaměstnanců	reforma	podtitulek	152	Zpravodajství	ne
KJ 24	15. 2. 2008	5	Šéf politiky vystoupil z ODS kvůli reformě	reforma	titulek	76	Zpravodajství	ne
KJ 25	16. 2. 2008	9	Ekonomika rostla loni nejrychleji od roku 1996	poplatky	vlastní text	204	Zpravodajství	ne
KJ 26	20. 2. 2008	6	Z redakční pošty	reforma	vlastní text	36	Publicistika	ne

Příloha č. 5: kódovací list č. 3 – Vzorek DP_02

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Vzorek DP_02	Datum	Číslo stránky	Titulek	Klíčové slovo	Název kl. slova	Plocha (cm ²)	Žánr	Titulní čl. vydání
KJ 27	20. 2. 2008	9	Lidovci zkusí zrušit poplatky v porodnici	poplatky	titulek	66	Zpravodajství	ne
KJ 28	20. 2. 2008	9	Osud poplatků je v rukou poslanců	poplatky	titulek	135	Zpravodajství	ne
KJ 29	20. 2. 2008	9	Lidé v ústavech nemají na platby u lékáře	poplatky	lead	91	Zpravodajství	ne
KJ 30	20. 2. 2008	9	Kde hledat odpovědi na otázky	regulační poplatky	lead	50	Zpravodajství	ne
KJ 31	20. 2. 2008	9	Z redakční pošty	poplatky	vlastní text	87	Publicistika	ne
KJ 32	20. 2. 2008	19	Ceny rostou jen letos, příští rok inflace odezní	poplatky ve zdravotnictví	vlastní text	179	Zpravodajství	ne
KJ 33	21. 2. 2008	14	Malobchod loni rostl nejvíc za 11 let	reforma	vlastní text	71	Zpravodajství	ne
KJ 34	22. 2. 2008	6	Někteří zubaři překračují zákon	regulační poplatky	vlastní text	110	Publicistika	ne
KJ 35	23. 2. 2008	5	Julínek s Rathem ukončili spor mimosoudní dohodou	Julínek	titulek	46	Zpravodajství	ne
KJ 36	25. 2. 2008	2	Zelení chystají ve straně referendum k základně	regulační poplatky	vlastní text	76	Zpravodajství	ne
KJ 37	25. 2. 2008	3	Čunek: koalici nebudeme bourat vlastními návrhy	poplatky ve zdravotnictví	lead	91	Zpravodajství	ne
KJ 38	27. 2. 2008	4	Svaz pacientů odmítá Julínkovy zákony	Julínek	titulek	23	Zpravodajství	ne
KJ 39	27. 2. 2008	5	Lidovci vytáhli proti poplatkům dětí a důchodců	poplatky	titulek	152	Zpravodajství	ne

Příloha č. 5: kódovací list č. 4 - Vzorek DP_02

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Vzorek DP_02	Datum	Číslo stránky	Titulek	Klíčové slovo	Nález kl. slova	Plocha (cm ²)	Žánr	Titulní čl. vydání
KJ 40	27. 2. 2008	5	Školy nechťejí Julínkův zákon o univerzitních nemocnicích	Julínek	titulek	54	Zpravodajství	ne
KJ 41	27. 2. 2008	9	Za laboratorní vyšetření se 30 Kč neplatí	regulační poplatky	vlastní text	169	Publicistika	ne
KJ 42	27. 2. 2008	9	Z redakční pošty	poplatky	vlastní text	135	Publicistika	ne
KJ 43	28. 2. 2008	2	Premiér musí krotit koaliční pytel blech	Topolánek	lead	186	Zpravodajství	ne
KJ 44	28. 2. 2008	5	U Jílkové se budou řešit doplatky v lékárnách	poplatky	lead	28	Zpravodajství	ne
KJ 45	28. 2. 2008	6	Konec divoké reformy	reforma	titulek	79	Publicistika	ne
KJ 46	29. 2. 2008	1	Šéf vrchlabské nemocnice poslal kontrolory domů	regulační poplatky	lead	118	Zpravodajství	ne
KJ 47	29. 2. 2008	6	Cíhla ze zdi	poplatky ve zdravotnictví	vlastní text	101	Publicistika	ne
KJ 48	29. 2. 2008	8	Julínek je údajně ochoten zrušit poplatky dětem do tří let	Julínek	titulek	71	Zpravodajství	ne

Příloha č. 6: kódovací list č. 1 - Vzorek DP_03

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Vzorek DP_03	Datum	Číslo stránky	Titulek	Klíčové slovo	Název kl. slova	Plocha (cm ²)	Žánr	Titulní čl. vydání
KJ 1	1. 3. 2008	18	Zelení stojí na okraji skály, říká Jacques	reforma	vlastní text	383	Publicistika	ne
KJ 2	3. 3. 2008	6	Lidovecké poplatkové procitnutí	poplatky	titulek	101	Publicistika	ne
KJ 3	4. 3. 2008	5	Odbory v pohotovosti	reforma	vlastní text	42	Zpravodajství	ne
KJ 4	5. 3. 2008	1	Topolánek chce za návrat Čunka poslušnost lidovců	Topolánek	titulek	152	Zpravodajství	ne
KJ 5	5. 3. 2008	16	Brusel pochválil vládu za ekonomické reformy	reforma	titulek	135	Zpravodajství	ne
KJ 6	6. 3. 2008	1	Čunek: Topolánkovy podmínky lidovcům jsou ponižující	Topolánek	titulek	118	Zpravodajství	ne
KJ 7	6. 3. 2008	5	Dva pacienti překročili už v lednu roční limit 5000 Kč na poplatky	poplatky	titulek	88	Zpravodajství	ne
KJ 8	6. 3. 2008	6	Raďte vstoupit!	Topolánek	vlastní text	113	Publicistika	ne
KJ 9	6. 3. 2008	9	Poplatky rozdělují koaliční politiky	poplatky	titulek	204	Zpravodajství	ne
KJ 10	6. 3. 2008	9	Julínkovy nové návrhy vyvolávají odpor	Julínek	titulek	159	Zpravodajství	ne
KJ 11	6. 3. 2008	9	Odbory chtějí proti reformě i stávkovat	reforma	titulek	71	Zpravodajství	ne
KJ 12	6. 3. 2008	9	Špatná reforma	reforma	titulek	20	Publicistika	ne
KJ 13	6. 3. 2008	9	Pohrdají lidmi	ministr zdravotnictví	vlastní text	18	Publicistika	ne

Příloha č. 6: kódovací list č. 2 - Vzorek DP_03

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Vzorek DP_03	Datum	Číslo stránky	Titulek	Klíčové slovo	Nález kl. slova	Plocha (cm ²)	Žánr	Titulní čl. vydání
KJ 14	7. 3. 2008	5	Odbory: už v březnu mítinky proti reformě	reforma	titulek	113	Zpravodajství	ne
KJ 15	7. 3. 2008	5	Kováči svolali první shromáždění	reforma	lead	58	Zpravodajství	ne
KJ 16	7. 3. 2008	6	Největší ponížení	Topolánek	vlastní text	120	Publicistika	ne
KJ 17	8. 3. 2008	18	Moje pozice v ODS je taková, jakou si zasloužím - tedy silná, říká Topolánek	Topolánek	titulek	982	Publicistika	ne
KJ 18	11. 3. 2008	4	Julínek se pustil do lidovců za poplatky	Julínek	titulek	159	Zpravodajství	ne
KJ 19	11. 3. 2008	4	KDU-ČSL se bojí privatizace pojišťoven a nemocnic	zdravotnická reforma	lead	127	Zpravodajství	ne
KJ 20	11. 3. 2008	4	Severa vyzývá lidovce ke klidu	reforma	vlastní text	24	Zpravodajství	ne
KJ 21	11. 3. 2008	6	Jaro stále nalevačku	Julínek	vlastní text	126	Publicistika	ne
KJ 22	12. 3. 2008	2	Lidovci a zelení pořádají dostihy v rušení poplatků	poplatky	titulek	66	Zpravodajství	ne
KJ 23	12. 3. 2008	2	Odboráři protestovali proti reformě	reforma	titulek	75	Zpravodajství	ne
KJ 24	13. 3. 2008	6	Hodně vratká stabilita	vládní reforma	vlastní text	217	Publicistika	ne
KJ 25	13. 3. 2008	14	Z redakční pošty	poplatky	vlastní text	144	Publicistika	ne
KJ 26	14. 3. 2008	1	Šojdrová zaskočila celou koalici	poplatky	podtitulek	204	Zpravodajství	ano

Příloha č. 6: kódovací list č. 3 - Vzorek DP_03

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Vzorek DP_03	Datum	Číslo stránky	Titulek	Klíčové slovo	Nález kl. slova	Plocha (cm ²)	Žánr	Titulní čl. vydání
KJ 27	14. 3. 2008	1	Lidovci chtějí pojistky proti privatizaci	Julínek	podtitulek	132	Zpravodajství	ne
KJ 28	15. 3. 2008	4	Ve Vrchlabí poplatky sponzorují	poplatky	titulek	42	Zpravodajství	ne
KJ 29	15. 3. 2008	2	Čunek doufá, že Šojdrová návrh stáhne	poplatky	lead	101	Zpravodajství	ne
KJ 30	15. 3. 2008	6	Další selhání Ústavního soudu	reforma	vlastní text	113	Publicistika	ne
KJ 31	15. 3. 2008	6	Koalice pracuje na lízátkách	poplatky	vlastní text	101	Publicistika	ne
KJ 32	15. 3. 2008	16	S Bursíkem jsme se v mnohém rozešli, ale puč nechystám, říká Dana Kuchtová	reforma zdravotnictví	vlastní text	612	Publicistika	ne
KJ 33	17. 3. 2008	1	Švejnar: Mašinové byli stateční, ale nevyznamenal bych je	poplatky ve zdravotnictví	vlastní text	245	Publicistika	ne
KJ 34	17. 3. 2008	4	Zdravotníci v lednu vybrali od lidí 400 miliónů korun	poplatky	lead	88	Zpravodajství	ne
KJ 35	17. 3. 2008	6	Julínek se stává přítěží	Julínek	titulek	118	Publicistika	ne
KJ 36	18. 3. 2008	1	Opakované recepty na léky nově platí až jeden rok	ministr zdravotnictví	lead	101	Zpravodajství	ne
KJ 37	18. 3. 2008	2	ČSSD: regulační poplatky zvyšují daňové zatížení lidí	regulační poplatky	titulek	66	Zpravodajství	ne
KJ 38	18. 3. 2008	4	Vláda odložila jednání o reformě zdravotnictví	reforma zdravotnictví	titulek	75	Zpravodajství	ne
KJ 39	18. 3. 2008	4	Šojdrová ustoupit nechce	poplatky	lead	42	Zpravodajství	ne

Příloha č. 6: kódovací list č. 4 - Vzorek DP_03

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Vzorek DP_03	Datum	Číslo stránky	Titulek	Klíčové slovo	Nálež kl. slova	Plocha (cm ²)	Žánr	Titulní čl. vydání
KJ 40	19. 3. 2008	1	Růst tržeb v maloobchodech zpomalil, lidé nevyčázejí s penězi	poplatky u lékaře	lead	95	Zpravodajství	ne
KJ 41	19. 3. 2008	2	Poslanecký klub ČSSD vyzval k odvolání Julínka	Julínek	titulek	88	Zpravodajství	ne
KJ 42	19. 3. 2008	2	Melčák s Pohankou podrželi zdravotní poplatky	poplatky	titulek	101	Zpravodajství	ne
KJ 43	19. 3. 2008	6	Problém ČSSD: jak slíbit a nezklamat	poplatky ve zdravotnictví	vlastní text	101	Publicistika	ne
KJ 44	20. 3. 2008	2	Topolánek k Hovorkovi: pokud nebudeme mít všechny hlasy v koalici, může to být její konec	Topolánek	titulek	127	Zpravodajství	ne
KJ 45	20. 3. 2008	4	Bitva o poplatky jde do nového kola	poplatky	titulek	144	Zpravodajství	ne
KJ 46	20. 3. 2008	4	Analýza soc. dem.: za platby pacienti nic nezískávají	regulační poplatky	lead	120	Zpravodajství	ne
KJ 47	20. 3. 2008	4	Zaslechli jsme ve Sněmovně	poplatky	vlastní text	107	Publicistika	ne
KJ 48	20. 3. 2008	4	Z redakční pošty	reforma	vlastní text	152	Publicistika	ne
KJ 49	21. 3. 2008	3	Hovorka by Julínka odvolal	Julínek	titulek	24	Zpravodajství	ne
KJ 50	21. 3. 2008	6	To svědomí	poplatky ve zdravotnictví	vlastní text	87	Publicistika	ne
KJ 51	21. 3. 2008	6	Z redakční pošty	Julínek	vlastní text	144	Publicistika	ne
KJ 52	22. 3. 2008	6	Čím všim cinká ciktrné	poplatky ve zdravotnictví	vlastní text	118	Publicistika	ne

Příloha č. 6: kódovací list č. 5 - Vzorek DP_03

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Vzorek DP_03	Datum	Číslo stránky	Titulek	Klíčové slovo	Nález kl. slova	Plocha (cm ²)	Žánr	Titulní čl. vydání
KJ 53	22. 3. 2008	18	Reforma je kompromis, není řečeno, že nedojde ke změnám	reforma	titulek	599	Publicistika	ne
KJ 54	27. 3. 2008	4	Limit 5000 korun? Většinu pacientů nechrání	regulační poplatky	lead	217	Zpravodajství	ne
KJ 55	27. 3. 2008	4	Jak jsem byl váženým klientem	poplatky	vlastní text	58	Publicistika	ne
KJ 56	27. 3. 2008	4	Měly by se zrušit platby u doktora?	regulační poplatky	vlastní text	36	Publicistika	ne
KJ 57	27. 3. 2008	4	Z redakční pošty	Julínek	vlastní text	135	Publicistika	ne
KJ 58	27. 3. 2008	17	Podnikání ve zdravotnictví má smysl jen s dlouhodobou koncepcí	ministr zdravotnictví	vlastní text	152	Publicistika	ne
KJ 59	28. 3. 2008	5	Rath: studentkám antikoncepci zdarma	Rath	titulek	32	Zpravodajství	ne
KJ 60	28. 3. 2008	7	Pojištěnci VZP dali za péči přes 600 milionů	regulační poplatky	lead	69	Zpravodajství	ne
KJ 61	31. 3. 2008	3	Rychetský zvažoval odchod z ÚS	regulační poplatky	vlastní text	56	Zpravodajství	ne